Nr. 155 (15.235). Lwów, środa 12. lipca 1939. Rok LX.
Ч. 156 (15.235). Львів, середа 12. липня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO
Wychodzi codzienn e rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 245-46
Телефон Адміністрації 220-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
" Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Історична заява премієра Чемберлена
у справі Ґданська.

ЛЬОНДОН, 10. 7. ПАТ. Прем. Чемберлен склав нині пополудні в палаті громад заяву про становище британського уряду у справі Ґданська. Прем. Чемберлен заявив ось що: Вже при попередніх нагодах є ствердив, що уряд Й. К. В. вдержує тісний контакт з польським та французьким урядами у справі Ґданська. Тепер не маю нічого більше подати до відома у справі положення на місці. Одначе корисним буде проаналізувати поодинокі елементи цієї справи так, як на неї дивиться уряд Й. К. В.

Отже під оглядом населення — Ґданськ є майже зовсім німецьким містом, але добробут його мешканців залежить у дуже великій мірі від польської торговлі. Висла є єдиним водним шляхом Польщі до Балтику, а порт при її гирлі має життєве стратеґічне та економічне значіння для Польщі. Якби якаnебудь держава осадовилась у Ґданську могла би зробити на Польщу економічний і військовий натиск, що рівнавсь би з її задавленням. Відповідальні за форму теперішнього статуту Вільного Міста здавали собі зовсім справу з цих фактів і зробили все, що лише могли, щоб відповісти цьому/положенню. Крім того нема мови про якенебудь гноблення німецького населення в Ґданську, навпаки адміністрація Вільного Міста є в німецьких руках. Наложені обмеження не є такі, щоб зменшували свободу ґданських громадян. Теперішнього стану, хоч можливі деякі поправки, не можна вважати несправедливим чи нельоґічним. Збереження теперішнього стану заґарантував сам канцлер Німеччини аж до 1944 р. на основі 10-літнього порозуміння з марш. Пілсудським. Аж до березня ц. р. здавалося, що Німеччина вважає, хоч ґданська позиція могла вимагати поправок, що ця справа не була ні пекуча ні теж не спричинювала поважного спору. Колиж у березні німецький уряд висунув пропозиції у формі деяких домагань у супроводі пресової кампанії, польський уряд освідомив собі, що незадовго може опинитись перед односторонньою розвязкою, якій мусітиме протиставитись всіми своїми силами. Польський уряд мав перед собою події, що трапились в Австрії, в Чехословаччині і в Клайпеді. В їх обличчі польський уряд не згодився на німецький погляд і зі свого боку висунув думки у справі можливої розвязки проблем, в яких зацікавлена Німеччина.

Польща поробила 23. березня деякі оборонні заходи і вислала 26. березня ц. р. відповідь до Берліна. Я хотів би, щоб палата добре запамятала собі ці дати. В Німеччині кількакратно заявили, що щойно ґарантії уряду Й. К. В. заохотили польський уряд до акції, про яку я згадав. Тимчасом британської ґарантії не було перед 31. березнем. Дня 26. березня не було ще балачки про ґарантії навіть перед польським урядом. Недавні події в Ґданську дають основу побоюватись, що в майбутньому плянують розвязку ґданського статуту шляхом односторонньої акції, зорганізованої при допомозі підземної конспірації, щоб поставити перед доконаним фактом Польщу та інші держави. В цих умовинах німецький уряд намагався представити кожну акцію польського уряду у справі привернення ладу, що там істнує, як акт аґресії з його боку. Якби цю акцію підтримали інші держави їх обвинували б за допомогу Польщі, вживаючи сили. ЯКЩО Б ХІД ПОДІЙ БУВ У ДІЙСНОСТИ ТАКИЙ, ЯК ЗАДУМАНО, ТО — ЯК Я ВЖЕ СКАЗАВ — ЧЛЕНИ ПАЛАТИ ГРОМАД ЗЯСУЮТЬ СОБІ, ЩО СПРАВИ НЕ МОЖНА Б РОЗГЛЯДАТИ ЯК ЛЬОКАЛЬНОЇ, ЩО ТОРКАЄТЬСЯ ПРАВ І СВОБІД МЕШКАНЦІВ ҐДАНСЬКА, ЯКІ ЗРЕШТОЮ НЕ Є ЗАГРОЖЕНІ ПІД НІЯКИМ ОГЛЯДОМ, АЛЕ ЦЕ ВИКЛИКАЛО Б НЕГАЙНО ВАГІТНІ НАСЛІДКИ, ЯКЩО ЙДЕ ПРО ПРОБЛЄМУ НАЦІОНАЛЬНОГО ІСТНУВАННЯ І НЕЗАЛЕЖНОСТИ ПОЛЬЩІ.

МИ ЗАҐАРАНТУВАЛИ ДОПОМОГУ ПОЛЬЩІ НА ВИПАДОК ВИРАЗНОГО ЗАГРОЖЕННЯ ЇЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ, ЯКЕ ПРИЗНАЄ ВОНА ТАКИМ ЖИТТЄВИМ, ЩО ПРОТИСТАВИТЬСЯ ЙОМУ ПРИ ДОПОМОЗІ ВСІХ СИЛ НАРОДУ І МИ НЕПОХИТНО РІШЕНІ ВИПОВНИТИ ЦІ НАШІ ДОМАГАННЯ. Тому, що — як я заявив — теперішній стан не є ні несправедливим ні нельоґічним, може він евентуально надаватись до деяких поправок. Можливо, що у спокійнішій атмосфері можна було б обговорювати евентуальні поправки. В дійсності полк. Бек сам у своїй промові з 5. травня заявив, що якщо уряд Німеччини кермується двома напрямними, а саме мирними намірами і мирними методами поведінки, тоді можливі всякі розмови. У своїй промові перед райхстагом дня 28. квітня канцлер Німеччини заявив, що якщо польський уряд бажає собі довести до нового договору у справі взаємин з Німеччиною, то таку думку він радо привитав би. Додав, що всі того роду зобовязання в майбутності мусіли б спиратись виключно на ясних зобовязаннях, що обовязували б обі сторони.

Уряд Й. К. В. здає собі справу з цього, що останні події у Вільнім Місті підорвали довіря та утруднили в теперішній хвилині таку атмосферу, в якій переважав би розум. В обличчі цього положення польський уряд є спокійний і уряд Й. К. В. має надію, що Вільне Місто згідно зі своїми традиціями може знову доказати, як це робило колись у своїй історії, що ріжні національности можуть разом співпрацювати, якщо зазублюються їх дійсні інтереси. Тимчасом маю надію, що всі зацікавлені виявлять, що рішені не допустити до якихнебудь інцидентів у звязку з Ґданськом, які мали б прибрати характер, що могли б загрозити мирові Европи.

Палата приняла заяву премієра голосними і загальними ознаками вдоволення на всіх лавках. Амб. Рачинський був присутній в дипльоматичній льожі підчас заяви премієра.

Москва відкинула нові пропозиції
Англії та Франції?

ЛЬОНДОН, 10. 7. ПАТ. Відповідаючи в палаті громад на питання у справі теперішнього стану переговорів у Москві прем. Чемберлен заявив: Уряд В. Британії і Франції вислали загальні інструкції своїм представникам у Москві, які відбули знову дві розмови з Молотовом. Совітський уряд висунув низку нових думок, що їх розглядають. Далі прем. Чемберлен заявив, що льорд Галіфакс не поїде до Москви.

Французький амбасадор Корбен відбув в понеділок розмову з мін. Галіфаксом у Форін Офіс. Здогадуються, що розмова торкалась теперішнього стану московських розмов.

ЛЬОНДОН, 10. 7. ПАТ. Становище британського уряду до прибалтійських держав, що — як відомо — є тепер найважнішою спірною справою в переговорах зі совітським урядом, означив прем. Чемберлен нині так: Політика британського уряду змагає до пошанування непорушности всіх суверенних держав. Зокрема британський уряд свідомий, що Фінляндія і прибалтійські держави бажають зберегти свою незалежність і невтральність. Уряд візьме це під увагу в теперішніх переговорах тому, що це є його ціллю. Міродатні кола заявляють, що британський уряд означив дефініцію посередньої аґресії, яка нині відограє в переговорах з Москвою таку важну ролю, менше більше так. На випадок посередньої аґресії, що її признає такою одна з 3-ох договірних держав дві інші держави прийдуть першій з допомогою в тому випадку, [illegible] що вона вестиме боротьбу з напасником, що допустився посередньої аґресії. Отже В. Британія і Франція прийшли б СССР. з допомогою в положенні, в якому СССР. добачував би посередню агресію Німеччини на прибалтійські держави, лише тоді, якби дійсно дійшло до зудару між військовими силами СССР. та Німеччини. Як зачувати, цю дефініцію заапробували теж прибалтійські держави і Румунія, яка виявляє велике зацікавлення дефініцією посередньої аґресії.

Анґлія розбудовує порт у Стамбулі.

СТАМБУЛ, ПАТ. Дня 12. ц. м. сподіваються приїзду до Туреччини анґлійської місії, що розгляне справу модернізації стамбульського порту і розбудови доків на „Золотому Розі" у Стамбулі. На цю ціль призначать 2 мільони турецьких фунтів.

Буде зміна курсу, чи не буде?

(Від нашого кореспондента).

Варшава, 7. липня 1939.

Польська прилюдна опінія, занята великими подіями міжнародного характеру, що назрівають над Балтиком і загрожують кожного дня експльозією, яка може спричинити нову всесвітню війну — тільки від свята згадує про внутрішні справи. Найважнішою з цих останніх, зрозуміло, є українська проблема, що вже від 20-ох років стукає — як пише польський історіософ Артур Гурський — до воріт польської державної думки. Польська прилюдна опінія не розуміє актуальної ваги української справи, тільки хіба підсвідомо її вичуває та реагує на неї двома методами, що випливають з двох світоглядів: негативного, що ріжними струмочками випливає зі спільного староендецького джерела (більшість) та конструктивного, створеного групою сучасних публіцистів (меншина). Між тими обома польськими підходами до української справи існує безліч інших, дрібніших, дуже часто — анахронічних і дивоглядних, як нпр. акція творців ідеї реституції „Імперіюм Ягеллонікум", себто унії польського цісарства з українським та литовським королівством, пропаганда спільного кордону Польщі з... Японією та багато, багато інших. Усі ці нешкідливі екстремні фантазії наших днів можна сміло залишити на боці. Справжню суть українсько-польських відносин перевіряє постійно одно, кардинальне, старе питання: буде зміна курсу супроти українців, чи не буде?.. На це питання відповіли ми вже коротко в попередній кореспонденції: скептично радше негативно. Чому наша, відповідь була така а не інша — постараємось тепер подати дещо обширніше.

Трагічний фінал Карпатської України і нагла переміна в українських настроях, перехід від настроїв екзальтації до чуттевого жалю серед українців були для польської державної думки пригожим моментом, щоб започаткувати ревізію української політики, веденої державою. Атмосфера минулої політичної провесни годилась до великих діл — принесла великі парадокси. Парадокси у ділянці українсько-польських взаємин були тим дивніші, що спільна польсько-мадярська границя дістала цілком інший політичний зміст, ніж сподівалися польські патріоти, та майже одночасно захмарилось небо і на півночі — у гирла Висли.

Польський уряд не зробив того відважного кроку, яким було б проголошення бодай якоїсь малої програми в українській справі, вважаючи видно, що українська „деконюнктура" триватиме досить довго. Не помогли відомі цілому світові заяви деяких чільних українських громадян, не помогли заклики самих польських публіцистів і діячів від імперіялістичної „Політики" до ультра-демократичних декларацій польської лівої опозиції. Уряд станув на становищі мовчанки, що не перешкодила йому пильно прислуховуватися до голосів польського суспільства зі Сх. Галичини й Волині, перечуленого на ґрунті „української небезпеки" та своєї „хрестоносної" ролі.

І так прийшли теперішні дні розпаленого конфлікту за Гданськ. Треба признати полякам, що вони не втратили духа й готові, як заявляють щодня, битися до останньої краплини крови за доступ до моря, але у цьому їхньому ультра-патріотичному ентузіязмі, на жаль, за мало зрозуміння для цілости державної проблематики. Навіть найбільш тверезі польські публіцисти не вагаються сьогодні проповідувати високо-імперіялістичних концепцій, як розбудова впливів Польщі на сферу Балтик—Понтус—Адрія (Ст. Пясецький), опанування Сх. Пруссії, згаданий вже нами спільний кордон з Японією, поширення границь на заході, тощо.

Є це високопатріотичні прояви польської психіки, але їхній патос починає декого з поляків непокоїти. Саме на днях написав Адольф Новачинський, один з найбільших звеличників польського націоналізму, характеристичну пересторогу проти гіпер-оптимізму („Просто з Мосту" ч. 28). „Щоденне згортання суперлятив, компліментів і солодощів — пише він — щораз більше другорядних, може легко спричинити переріст престіжевих мігдаликів та й немилі наслідки в днях міцного спадку температури". Очевидно, (говорить далі польський автор), що деякі впорскнення нормального оптимізму у таких умовинах конечні. Щоб тільки не за високо рости в гордість і пишність, що „буцімто цілий ґльоб захоханий і що ця любов до нас ось-ось перекинеться на сусідні планети. На таке пожадання („хуць") солодощів і признання цілого людства терпіли минулого року чехи. Пощо це наслідувати? Оптимізму треба, але не треба при цьому колекціонуванні й магазинуванні підхлібництва, компліментів та суперлятивів за багато промовчувати, перекручувати, поминати. Треба також правдивій правді дати слово. Оптимізм? Слушно, але не оптимістика, а вже у кожнім випадку не оптимістифікація аж до втрати притомности, що буцімто цілий світ повстане кожної хвилини як один муж, щоб лише пальцем ворухнути..."

Таку тверезу інвокацію можна би і навіть треба би поставити у наголовку найновішого розділу хроніки українсько-польських взаємин. Поставив її, здається, у своїх міркуваннях на цю тему варшавський тверезий **„Кур'єр Польскі"**, що схвильований стрілами в Бережанщині написав (у 184. ч.) таке: „Кількакратно вже вказували ми на українську проблему й українські заяви та статті української преси з думкою, щоб прилюдна опінія звертала свій зір також у ту сторону, звідкіля невідомо, коли можуть прийти недобрі вісти". А навівши найновішу програмову статтю **„Заженя"**, органу впливової політичної організації, що поставила тезу: **„Боротьба за державне існування не толерує компромісу"**. (Ця теза торкається відносин у Сх. Галичині й Волині), „Кур'єр Польскі" пише: „Наведеним польським умовинам і висновкам товаришать відгуки українських стрілів до польської поліції та вістки з Гданська і Праги про українсько-німецькі коншахти. Цей акомпаніямент, здається, ворожить, що українська справа на півд.-східніх землях дозріває до розвязки. Яка вона буде?"

На нашу думку, питання „Кур'єра Польского" — чисто реторичне. На прикметник „яка" покищо все ще для Варшави завчасно. Нам здається, що Сизифові труди усіх тих польських передбачливих кол, усіх ентузіястів українсько-польської ідилії будуть так довго сизифовими, як довго не перестанемо читати великими буквами на чільних місцях польської преси, що нпр. дир. Дітріх з міністерства торговлі, чи інший польський достойник передав стільки то десятків тисяч зол. на акцію „шляхти заґродової", замість передати їх на будьяку загально-державну чи гуманітарну, чи польську культурницьку ціль. Не бачимо познак ані офіціяльної зміни курсу, ані ревізії поглядів на суть українства серед ширших верств польського громадянства. Тому ми, скептики, якщо не песимісти. **КТВ.**

Настрої у Франції.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 5. липня 1939 р.

Французька прилюдна опінія вже призвичаїлась до того пів-военного стану, в якому від місяців перебуває европейський суходіл. По величавому та елеґантному паризькому сезоні, що кінчиться щороку в останнім тижні місяця червня на льоншанському майдані „великою нагородою Парижа" — „Ґран Прі-де-Парі", про що ми вже згадували в одній із наших кореспонденцій, — Париж завмирає, а товариське життя переноситься на пляжі Довіля, Туке, та на французьку Рівієру до Жван-Ле-Пен. В той сам час, коли французи кидають Париж, французьку столицю заповнюють анґлійські та американські туристи. День 14. липня у Парижі бачить традиційну військову параду, що йде біля Тріюмфального Луку і Елізейськими Полями, та яка цього року буде показом французької та анґлійської военної зброї, коли одночасно на вулицях танцюють парижани при звуках орхестр чи тільки акордеонів в усіх кварталах „першого міста".

•

Однак цього року звичайно погідний настрій французів каламутить загальна европейська непевність. Проблема Гданська ця „порохівня Европи" що кожної хвилини може запалити военною пожежою ввесь континент, а може і цілий світ, вже сама в собі вистарчає, щоб думки були менш погідні. Ферії можна ще якось почати, але скінчити їх може розліплена на мурах проклямація загальної мобілізації. Міністр закордонних справ Франції п. Боне запросив до себе німецького амбасадора фон Вельчека та подав йому довідома, що Франція виконає всі свої зобовязання супроти Польщі на випадок, коли Польща заявить, що яканебудь німецька акція нарушує її життєві інтереси. Подібна розмова відбулася одночасно в Льондоні між льордом Ґаліфаксом та німецьким амбасадором.

При тій нагоді французька преса пригадує історію польського журналіста К. Смоґожевського, що дуже довгий час перебував у Парижі, де видав цілу низку пропаґандивних творів та брошур в обороні Поморя. Опісля по підписанні польсько-німецького пакту, п. Смоґожевський переїхав до Берліна і звідтам почав писати не тільки пеани в честь цієї зміни польської закордонної політики, але і статті зовсім неприязні для Франції. Нині п. Смоґожевський вдаряє знову в акорди німецької небезпеки — підкреслюють французькі органи зі злобною усмішкою. Паризький кореспондент „Діла" слухав нераз прилюдні політичні відчити п. С. у Парижі. У них він постійно представляв українську проблему в Польщі, як „німецьку інтригу".

Французько-турецький союзний договір, підписаний дня 23. червня ц. р., ми посередньо вже обговорили в нашій статті про анґльо-турецький пакт. Зворот Санджаку Туреччині розвіває безупинні тертя, що існували між Францією та Туреччиною. Велика мусулманська республика Малої Азії ввійшла за ту ціну у військову співпрацю з осею Льондон—Париж. Туреччина занепокоїлась німецькою експанзією на Балканському півострові і по зайнятті Австрії, Чехословаччини, по підчиненні Мадярщини, по підчиненні чи пак невтралізації Югославії, по захопленні Італією Альбанії, вважала потрібним приступити до анґльо-французького союзу. Новий статут, що управильнює взаємини між Анґлією, Францією та Туреччиною на Близькому Сході скріплює стратеґічні місця першорядної ваги: Дарданелі та Суез — два найголовніші водні шляхи великобритійської та французької імперіяльної політики. Це порозуміння з Туреччиною приняв з великим вдоволенням широкий французький загал, вихова-

кий на романах моряка-письменника Льоті, що писав постійно з такою любовю до турецького народу. Доказ на це, як письменник може своїми творами витворити атмосферу приязні між двома народами.

•

Зате, як досі, московсько-большевицького бублика не можуть розгризти демократичні великодержави. Це вже не переговори, а справжня бюрократія витворилась між Льондоном і Москвою. На ноту СССР чекають в Льондоні кілька тижнів, а коли вона прийде, то знову большевики чекають на льондонську відповідь бодай кілька днів. Якнебудь закінчуться ті переговори, нема вже найменшого сумніву, що істнує якась покищо ще точно неознакена зла воля, що кермує долею тих дипльоматичних розмов. Союз держав не спирається ніколи на паперовому тексті, але на добрій волі, що випливає з почуття спільних інтересів. Чи СССР може мати якісь спільні інтереси з демократичним бльоком великодержав? У теорії може і так: спинити німецький гін. У практиці в Совітах мають далеко більшу погорду до демократичного режіму, ніж до тотального, бо не забуваймо, що тотальним режімом є в першій мірі сам комуністичний устрій. Подруге в Совітах мріють про світову революцію, до якої могла б привести тільки війна між самими західними великодержавами. Потрете: СССР міг дістати такі обіцянки з Берліна, про які покищо ходять ріжні поголоски, що повторюються, додамо, з нечуваною впертістю. Зрештою, не хочемо випереджувати подій, чи давати якінебудь пророцтва в тій справі. Нашим обовязком є тільки подати до відома українського читача, що французька прилюдна опінія є вже знеохочена до того „янгола миру", який раз наближується, то знову втікає — у постаті англьо-совітського пакту.

Юрій Студинський.

Совітський престолонаслідник.

Жданов усюди поруч Сталіна. — Нова 4-ка в „Політ-Бюрі". Московський курс „Політ-Бюра". — Сталін уступає місце Жданову.

На бенкеті старшин Військової Академії, що недавно відбувся на Кремлі, в урочистих промовах поруч імени Сталіна названо нове імя: імя **Жданова.** Мабуть мало хто знає, яке велике значіння звязують тепер з цим іменем. А це тому, що зараз після кривавої розправи з рештками партійної опозиції, на чолі якої стояли Риков та Бухарін, **найвища інстанція большевицької партії, „Політ-Бюро" одноголосно рішило призначити наслідника у проводі держави ще за життя Сталіна.** Причиною цього рішення, що його прилюдно не проголосили, це досвід з часів після смерти Леніна. Набудуче наслідство у проводі має бути по можности неспірне, виключаючи таку боротьбу за владу, яка через кілька років після смерти Леніна загрожувала розвалом большевицької партії та совітської держави. Першим наслідником Сталіна у проводі партії був шеф партійної орґанізації в Ленінграді **Кіров.** Одначе, як це загально в тямці, Кірова вбили. **Після цього наслідником Леніна та Сталіна „Політ-Бюро" призначило згаданого Жданова.** Зрештою це належить уже до традиції, що престолонаслідник червоної совітської держави є одночасно найвищим достойником Ленінграду: шефом ленінгрід. парт. орґанізації.

Тоді як убитий Кіров завсіди тримав себе дещо в тіні, особа його наслідника щораз більше висувається на світло дня. За останній піврік вплив Жданова дуже поширився. Сталін офіціяльно один з секретарів ЦК партії (титул „ґенеральн. секретаря" перед кількома роками скасовано). Без окремого титулу він проводить у „Політ-Бюро". Очевидно, що він є послом до Найвищої Ради СССР, засідає в її президії і, що важніше, є одним з цивільних членів Найвищої Ради Оборони. Так само очевидно він є членом важної партійної інстанції „Орґанізаційного Бюра", якому проводить інший партійний секретар Андреєв. **Тепер у всіх тих урядах поруч Сталіна засідає Жданов.** Він теж партійний секретар, а саме другий секретар по Сталіні та його постійний заступник. Крім того він засідає в багатьох партійних комісіях, а основною його позицією є кермування ленінградською партійною орґанізацією. Він виступає активніше ніж Сталін при акумуляції державних урядів. Він є теж послом Найвищої Ради СССР та членом її президії. **В цьому представництві держави грає він визначну ролю як предсідник закордонного виділу Найвищої Ради і з того титулу фактично є дійсним керманичем совітської закордонної політики.** Недавно тому, як друга цивільна особа увійшов він до Найвищої Ради Оборони, дістаючи можливість безпосередньо впливати на армію. Закордонна прилюдна опінія не звернула уваги на важний факт. На останньому конґресі комуністичної партії Сталін виголосив загальний реферат про політику СССР, Молотов казав про третю пятилітку, **але про найцікавіше завдання партійного конґресу, про зміну партійного правильника реферував Жданов. Це доказує, що найважніша роля в політичному житті Совітів, керма партією, перейшла на Жданова.**

Останній партійний конґрес вибрав також справдішній уряд СССР — „Політ-Бюро". Офіціяльний уряд СССР — Рада народніх комісарів — це тільки правно-державна сторона. Народні комісарі є технічними виконавцями вказівок „Політ-Бюра. „Політ-Бюро", яке сьогодні урядує, віддзеркалює історичний розвиток большевизму. Попередні „Політ-Бюра" мали ще інтернаціональне забарвлення: в ньому були репрезентовані майже всі нації, що заселюють Совітський Союз. **Теперішнє „Політ-Бюро" має зовсім односторонне національне обличчя.** Воно складається з 9 членів та 2 заступників. **Між девяти членами: шістьох москалів,** один жид (Каґанович), один вірменин (Мікоян) і один грузин (Сталін). **Отже справдішній уряд СССР складається з безперечної у двох третинах московської більшости.**

Та ще одна переміна! Провід спочивав у руках тих старих членів, що духово й ідеольоґічно проводили в партії ще до війни. **Це були інтелектуалісти та еміґранти. Сьогодні вони всі зовсім щезли з поверхні совітського життя.** З нинішніх членів „Політ-Бюра" Сталін одинокий займався ще до війни публіцистикою і він є одинокий, що бодай кілька днів перед революцією був на еміґрації. Сталін сьогодні одинокий в „Політ-Бюрі", що в дореволюційній Росії мав особистий звязок з духовими батьками большевизму. Таким чином само собою насувається ствердження про глибокі переміни в большевицькому проводі: **інтелектуалісти, які знали Европу та культурний світ, зовсім щезли.** Нинішні керманичі долі Совітів — це продукт глибин партії, походять з провінції, де переварилися та перекипіли в пекольному вогні революції. Вони продукт совітської товпи.

Сьогоднішні керманичі СССР — москалі та пролетарі. Більше, віж їхні попередники! Бо було лекше боротись з царизмом з Женеви, ніж утриматись на поверхні двацять літ у тяжких та загрозливих обставинах революції. В „Політ-Бюрі" провід їх завсіди був у руках **малої групи,** Інші члени уявляли собою щось у роді відомого „болота" в конвенті француз. революції. Всі бої за владу почались розламами у верхівці „Політ-Бюра". Зараз після смерти Леніна утворилась у „Політ-Бюрі" ґрупа, яку називали тріюмвіратом, а члени цієї ґрупи уважали себе колективним керманичем партії. Це були Троцький, Зіновєв та Каменев. Опісля прийшла чергова ґрупа: Зіновєв, Каменев та Риков-Бухарін. Сталін тримав себе ще в тіні. Він був ще за життя Леніна ґенеральним секретарем партії. Тоді цей пост був технічним бюром, без особлившого впливу. Та коли після смерти Леніна скасували становище голови партії, становище — партійного ґенерального секретаря набрало значіння.

Касуючи становище голови партії, Зіновєв зробив найбільшу дурницю у своєму житті. Формально виконний комітет інтернаціоналу дає прикази російській партії. На чолі виконного комітету інтернаціоналу стояв Зіновєв. Та всі ті формальности виявились у практиці без якоїнебудь вартости. Комінтерн не мав та й нині не має ніякої сили. Ця сила міститься в російськім большевизмі та в совітській державі. Зіновєв сидів на кріслі, що було подібне престолові бея Тунісу, який мусить вдаряти глибокі поклони перед французьким ґенеральним резидентом. Це не було ні дивне ні тяжке до виконання, коли одної днини у провідній ґрупі „Політ-Бюра" стався розлам, наслідком якого Зіновєв та Каменев вилетіли за двері. Як останній тріюмвірат була провідна ґрупа: Риков, Бухарін та Сталін. Та вже небавком на її місце прийшла особиста диктатура Сталіна.

Також нині можна виразно побачити провідну ґрупу в „Політ-Бюрі": „Ґрупу Чотирьох", або **„Російську Ґрупу",** як її тепер у Москві називають. Члени цієї ґрупи: **Жданов,** його приятель **Андреєв,** шеф уряду і закордонних справ **Молотов** та комісар військових справ **Ворошилов.** Активність та спрямування ґрупи всюди сліднї. Вона перевела поділ впливових становищ у партії та державі. Не даром називають її „Російською ґрупою": **вона радикально повернула лінію партії та революції з інтернаціонального шляху на шлях московського націоналізму.** Вона зреґабілітувала в пропаґанді ро-

сійську історію. Вона поставила засаду, що
московський нарід між народами СССР „pri-
mus inter pares". Вона натронує московській
пропаганді між немосковськими народами СССР
та йде на руку централізації. Хоч вона не анти-
семітська, але згідно з новим російським кур-
сом не могла стерпіти, щоби в імени СССР про-
мовляв закордоном жид Літвінов.

Одно нове тепер у провідній групі „Політ-
Бюра". Боротьба за владу припинилася. Кож-
ний активний її прояв діється в імени Сталіна.
Члени групи при кожній нагоді підкреслюють
вождівський авторитет Сталіна. Він, такби мо-
вити, пятий в групі, але віддаль до чотирьох
збережена. Віддаль, диктована ролею Сталіна
як признаного диктатора, але також фактом,
що він як грузин не підходить під менталькість
чотирьох москалів. Чвірка з „Політ-Бюра" роз-
виває політичну активність в його імени і за
його санкцією. Та проте, не заперечуючи ролі
провідника Сталінові, вона робить з нього вже
тепер щось у роді ленінського Мавзолею. Під-
носять його так високо, що забирають йому
вплив на те, що діється на землі. Справи партії
та справи совітської держави полагоджують те-
пер два секретарі: Жданов та Андреєв. Перший
з них Жданов є майбутнім диктатором, совіт-
ським престолонаслідником. („Б. Н.").

Милування.

З ПРИВОДУ 30-ЛІТТЯ ГОСПОДАРСЬКО- САДІВНИЧОЇ ШКОЛИ Т-ВА „ПРОСВІТА".

Господарська праця Товариства „Просвіта"
— добре знана українському громадянству.
Головнож розгорнулася вона була широко у
перших десятиліттях праці „Просвіти", коли на
плечі молодого товариства поклали не тільки
освітню, але і всяку культурну та господарську
діяльність. Згадати хочби перші почини нашого
спілчанства у формі спільних крамниць, спіл-
кових шпихлірів, спільного винайму па-
совиськ, аренди землі, тощо, які у пер-
ших десятиліттях праці „Просвіти" вийшли
із неї творячи висновок майбутньої нашої ко-
операції. Або перші почини нашого молочар-
ства, що при „Просвіті" починалися, щоби вли-
тися потім у наші кооперативні молочарні в
„Маслосоюзом" у проводі. Або вкінці перші
почини у ділянці агрономічної праці, що їх
„Просвіта" почала та при „Просвіті" вели її
наші перші агрономи і які дали початок широ-
кій сьогодні агрономічній праці „Сіль. Госпо-
даря". А попри ці праці було ще багато-багато
господарських починів, що їх дала „Просвіта",
безліч праць у господарській, торговельній,
продукційній, перерібній, кредитовій, агрономіч-
ній ділянці, що їх „Просвіта" вела довгі-довгі
роки, щоб своїми силами і великим вкладом
власного гроша дати основу ріжнородним га-
лузям нашого економічного життя та початок
майже всім нашим центральним економічним
установам. І хоч згодом „Просвіта" створила
чи причинилася до створення окремих наших
економічних установ і в них саме сьогодні роз-
вивається економічне життя, а не при „Просві-
ті", то почин і товчок, що його дала колись
„Просвіта" у цих ділянках нашого національ-
ного життя та вклади праці й гроша у них за-
лишаться на завжди світлими сторінками в
історії нашого найстаршого товариства.

Попри практичну господарсько-агрономічну працю не забувала „Просвіта" і про систематичну підготову молодого покоління нашого селянства до праці на ріллі. Тому гадка про хліборобські школи завжди була жива у „Просвіті". Над справами українських хліборобських шкіл там думали й говорили, а коли завдяки княжому дарові Митрополита Андрея Шептицького довелося „Просвіті" перебрати у своє посідання маєток Милування — зразу почала „Просвіта" реалізувати свої задуми й у цій ділянці.

Гурт людей доброї волі і найкращих намірів з о. Миколою Бачинським у проводі станув перед чималим завданням. Бо не було досі української хліборобської школи ніде на наших землях по обох боках Збруча. Треба було її поставити так, щоб могла стати зразком та приносити користь українському селянству. До тієї праці станули тоді крім згаданого вгорі о. М. Бачинського ще д-р Михайло Коцюба, о. Тит Войнаровський, Олександер Гарасевич, Микола Творидло і Сидір Кузик і довершили діла: у 1909 р. відкрилися широко двері нашої школи, що її з уваги на її завдання назвали Садівничо-господарською Школою. У проводі школи станув її перший управитель. Гриць Думка, що разом із першими вчителями Миколою Творидлом, Юліяном Бачинським та Іваном Франком почав 20. XI. 1909 р. навчання, даючи цим почин до великої господарсько-виховної праці „Просвіти" у Милуванні, якого 30-ліття у цьому році святкуємо.

Українське громадянство з вдячністю прийняло цю школу „Просвіти" і найсвідоміша молодь заповнила її лави. Цілий край почав цікавитися цією новою господарською станицею, а найкращою пропагандою для неї були її абсольвенти. Попри господарство вчили у Милуванні садівництва й городництва, бож це необхідне для скарлоsатілих селянських господарств. Верталися до своїх господарств учні Милування і в діло промінювали науку й у краю появлялися зразкові садки й городи, занедбані господарства набирали культурного вигляду, сусіди мали чому придивлятися і від кого вчитися. А попри це милованські абсольвенти ста-
вали передовиками нашого села. Їх — вихован-
ків „Просвіти" — видно при всякій громадській
праці, на них можна покласти більші обовязки,
більші труди. Так-то „Просвіта" вела свою
працю руками своїх милованських учнів.

Але для школи у Милуванні прийшли важкі
часи війни. Безнастанні реквізиції і воєнні гра-
бунки нищили майно школи, а її правильна
праця мусіла перерватися. Але минуло воєнне
лихоліття і знову почала працю наша, єдина
тоді, господарська школа. Заложено наново
і поширено шкілки овочевих деревець, поши-
рено шкільні городи, упорядковано господар-
ство, вибудувано нові будинки, а величавий
шкільний будинок приймав знову любих го-
стей — учнів школи. Так-то по попередніх ди-
ректорах школи Грицеві Думці, Андрієві Тер-
пилякові і Григорієві Стефураковi повели но-
вих учнів відомі громадські та господарські ді-
ячі, директори школи інж. Микола Творидло,
інж. Евген Брилинський і теперішній директор
Михайло Панашій. Учні користали чимраз
більше із науки, а співпраця школи зі „Сіль-
ським Господарем" дала нагоду поза нормаль-
ною школою влаштовувати й окремі спеціяльні
фахові курси, на яких дошколювалися навіть
співробітники наших господарських станиць.

Та попри саме навчальне діло, яке дало за
30 літ праці коло 800 абсольвентів, що працю-
ють на власних господарствах чи як співробіт-
ники наших господарських установ, контрольо-
ри молочности, інструктори Хліборобського Ви-
школу Молоді „Сільського Господаря", моло-
чарі, кооператори і т. д., великою заслугою
школи є праця її господарства. Воно тепер
упорядковане і наладнане, а роки праці зро-
били з нього зразкове господарство в околиці,
що на ньому відвідувач знаходить не-одне ці-
каве і повчальне. На окрему увагу заслуговують
розсадники (шкілки) овочевих деревець, що
сьогодні знані в усіх закутинах краю, достав-
ляють щорічно тисячі дорідних щеп для на-
ших торговельних і селянських садків. Окремо
треба згадати городничу частину господар-
ства, яка має сьогодні окремий насінний відділ,
що доставляє дорідне насіння городини і квіток.
Правильно ведена зразкова стайня сіменталь-
ської худоби, хлівня безріг великої білої ан-
ґлійської раси, зразкова годівля курей карма-
зинів та навіть окрема кріликарня расових крі-
ликів — оце коротко ті цінности, що ними мо-
же нині похвалитися наша милованська школа.
Все це добуто важкою працею керманичів і
професорів школи, все це служить для добра
українського селянства, української агрономії.

Але господарство у Милуванні має ще одну, хоч може для загалу менше цікаву, та все-ж важну справу, якою може похвалитися у своє 30-ліття: воно доходове та не тільки само покриває свої видатки, нові інвестиції, нові вклади, але дає поважні квоти на іншу працю Головного Товариства „Просвіта". При теперішній неоплатности господарств — це справді велика заслута тих, що кермують господарством милованської школи.

Сьогодні милованська школа у нас не едина. Є з українських господарських шкіл Молочарська Школа „Маслосоюзу" в Стрию, Дівоча Господарська Школа „Рідна Школа" в Шибалині, є постійні Курси Господинських Інструкторок „Сільського Господаря" у Львові, є теж Державний Рільничий Ліцей з українською мовою навчання в Черниці. Кожна з цих шкіл виконує своє завдання на своєму відтинку. Але перша у нас була Садівничо-Господарська Школа Т-ва „Просвіта" у Милуванню, вона своєю виховною господарською та громадською роботою є для нас прикладом, чого можна доказати впертою, послідовною та витривалою працею.

З вдячністю звертаються сьогодні очі всіх колишніх учнів до школи в Милуванню, що направду була їх „альма матер", але з вдякою повинні звертатися очі всього українського громадянства до Високодостойного Фундатора Школи та з признанням до всіх тих, що трудилися і трудяться на добро цеї першої українськоі господарської школи, яка добре заслужилася для української нації. Нехай це признання українського селянства й українського громадянства взагалі буде щирим спогадом та сердечним ювілейним даром керівникам і працівникам цеї школи та заохотою для їх дальшої, відповідальної праці.

Д-р Евген Храпливий.

З польської преси.

Чому Совіти крутять та проволікають?

Переговори між Совітами та Великою Британією тревають уже три місяці, та кінця їм покищо не видно. Наслідком того зовсім природне та зрозуміле хвилювання англійської (і французької) прилюдної опінії, збентеження і навіть гнів англійської та французької преси, тої преси, що такі великі надії звязувала з цими переговорами як ключем до міцного та могутнього протинімецького бльоку. Чому Совіти крутять та проволікають? Відповідь на це пробує дати п. Люп, відомий льондонський кореспондент виленського „Слова" в останньому числі з 8. VII. ц. р. Він пише м. і.:

„Совіти не спішаться заключувати договір — це ясне. Вони добре знають, що з хвилиною, як у життя увійшов анґльо-французо-польський договір з додатком гарантій для Румунії — в дійсности Совітам нічого не загрожує. Куди Гітлер мав би напасти на Совітський Союз? Через Балтик і балтійські держави? Та ж це було б з боку Німеччини божевіллям, доки стоїть на своїх шляхах має польську армію. В англійсько-французько-польському договорі Совіти дістали фактично англійсько-французьку гарантію і можуть спокійно спати. Льондон та Париж досконало це бачать і тому так міркують: коли ми вам, Совітам, дали повну безпеку, то ви повинні теж нам щось дати, скажімо, що у війні з Німеччиною прийдете нам з допомогою.

І тут зачинається російське крутійство, коли не назвати цього шантажем. Москва зажадала ґарантій для балтійських держав, а це у практиці напевно означає, що у випадку війни російська армія окупує бодай Латвію та Естонію. Тепер Москва йде ще далі: вона домагається ґарантії на випадок т. зв. внутрішньої агресії над Балтиком. Практично беручи, ця ґарантія означає, що Москва вже в часі мира зовсім легально могла б вмішуватись у внутрішні відносини Латвії та Естонії — під претекстом, що в тих державах є нпр. фашистівський режім. Далі, якщо відповідають правді чутки про те, що Совіти домагаються від Польщі та Туреччини заключення союзу, то хіба ясно, що це домагання має на меті унеможливити якебудь відпруження між Польщею та Німеччиною без згоди та благословенства СССР...

Отже Москва — по всякій правдоподібности — кермується тепер такими дум-

ками: „Було б найкраще, якби вибухла війна; доки ми не приступимо до протинімецького бльоку, доти є більше виглядів на вибух війни, ніж після підписання договору. Бо з хвилиною вибуху війни, наше положення буде знамените“. Так, здається, міркує собі Кремль. А Захід?

Маршал Пілсудський висловився, як це розказують, у 1935. р., на місяць перед смертю, перед Іденом ось як: „Ви, англійці, все робите у відношенні до Росії ту саму помилку — або недоцінюєте її, або переціняюєте.“ Безсумнівно Анґлія аж за довго забавлялась думкою: як би це було гарно, якби Німеччина взялася з Совітами за чуби, забуваючи, що завоювання України німцями геть зрушило би istнуючу європейську рівновагу. В тих роках, в яких Гітлер громи кидав на Совіти, можна було купити Совіти дешево, навіть дуже дешево. Сьогодні Гітлер кидає громи в першу чергу на англійців, а Совіти віддячуються Англії за ті часи, в яких Льондон з цілковитим спокоєм приглядався плянам німецького походу на СССР. Та проте англійці переціняють сьогодні значіння Росії, зокрема та частина британської опінії просто підбиває ціну Москви, яка день у день проголошує, що без Совітів ніяк не можна утримати світового миру, тощо.“

П. Люп висловлює погляд, що для европейського миру притягнення Совітів до протинімецької колліції неважна справа й ніякої небезпеки не буде від того, як Совіти залишаться осторонь.

„Небезпечний був би тільки один випадок; — пише п. Люп — якби Росія заключила союз з Німеччиною. Ця небезпека, на мою думку, неактуальна. Цей союз мав би одинокупу мету: новий розбір Польщі. Для СССР факт, що має барієру у виді Польщі, є надто догідний, щоб він мав якийбудь інтерес у заключенні такого договору. А для Німеччини важний інший арґумент. Москва має могутню зброю на Німеччину у формі комунізму і цієї зброї Совіти не зречуться навіть у випадку підписання договору з Райхом.“

Взагалі ж п. Люп думає, що невдача у клеєнні протинімецького бльоку, оскільки йде про Совіти як партнера, не була б для нікого ніякою катастрофою. Військова допомога Совітів є сумнівної вартости, зрештою Англія, Франція та Польща і без Совітів самі зуміли б дати собі раду. **Англьо-совітський договір був би потрібний не стільки для війни, скільки для того, щоб не допустити до неї.** Бо загально думають, що Гітлер, бачучи проти себе також СССР, буде схильний до мирних переговорів. Ну, а коли Совіти таки не захочуть? Анальоґічний випадок маємо в антантських залицяннях до Італії. Годі було перетягти Мусолінія з німецького боку. Так само з СССР. Якщо Сталін не хоче вязатись з протинімецьким бльоком, — то що можна зробити іншого, як махнути на нього рукою? — питає п. Люп.

„Ті, — кінчить п. Люп — що бажають договору з Совітами, повинні перестати голосно про це кричати. Якщо Совіти побачать, що ніхто довкола них не скаче та що світ дає собі якось без них раду, то вони відразу змякнуть та самі будуть пертись до договору. Бо Совіти грати можуть на невтральність, та проте найбільше бояться ізоляції.“

З повідомлень останніх днів не виходить, щоб насильне монтування воєнних бльоків було наглою потребою дня. Навпаки, на пресовому та політичному овиді чимраз більше робиться погідно та мирно і є навіть чутки про близькі переговори між Німеччиною та Англією, а може навіть між Польщею та Німеччиною.

ДЕЩО З ЖИТТЯ ВОЛИНІ.

СТУДІЮВАННЯ ВОЛИНІ.

Українське громадянство не завжди знає, що діється на Волині. Дехто уявляє собі, що тут крім „ревіндикацій“ та всякої іншої політики, ніхто більше нічим не займається. А тимчасом деякі відлами польського громадянства — про що повинні знати українці — поважно студіюють Волинь у ріжних ділянках. Скільки, напр. цінного матеріялу може знайти українець у такому „Рочніку“ рівенському! З нашої історії, з фолькльору і т. д.

У ділянці студій над Волинню працюють тут спеціяльно зорґанізовані Т-ва: „Волин. Товариство Приятелів Науки“ і „Волинський Науковий Інститут“. Цими днями названі організації в порозумінні з державним Ґеольоґічним Інститутом зорганізували в Луцьку наукову конференцію, присвячену питанню лессових ґрунтів на Волині. У конференції взяли участь професори університетів із Кракова, Львова, Варшави й Вильна та кільканадцять представників ріжних наукових інституцій і організацій.

Цікаво, що конференція, присвячена Волині, включила в її питання й Щебрешин на Холмщині, що цілковито відповідає історичній території Волини.

Були виголошені такі реферати: „Два лесси у Клевані“, „Про клімат і мандрівки рослин у часи останніх ледників у Польщі“, „З петроґрафічних питань“, „Копальна фльора між двома лессами з околиць Щебрешина“ (Холмщина) й „Висліди останніх дослідів ґеольоґічного верчення на Волині“.

Учасники конференції відбули наукові прогульки в ріжні місця Волині. Між іншим — до с. Гнидави (Глинодави, як звали колись), знаного в історії з гончарства та з цікавих ґеольоґічних нашарень.

ЗАМІСТЬ „СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ“ ЩО ІНШЕ.

Селянською молоддю Волині, позбавленою своєї культурно-станової сільсько-господарської організації, якою є в Галичині „Сільський Господар“, зацікавилось польське громадянство у формі курсів і т. зв. „рільничого приспособлення“ (П. Р.).

Розмірами цієї акції з черги українське громадянство повинно поцікавитися. Отак у мин. 1938. р. закінчило працю в рільничій підготові (П. Р.) 2.200 осіб у 350 гуртках (у 255 місцевостях) Сьогодні працює коло 3.500 осіб у 450 гуртках („зесполах“) у 330 місцевостях.

Через те, що на Волині є 2.700 громад і коло 300 тис. господарств, то виходить, що вже на 8 громад ведеться П. Р., а один учень припадає на 90 господарств.

Активність на терені української селянської молоді проявляють особливо такі польські організації: Волинський Союз Сільської Молоді, Стшелецький Союз, Католицьке Т-во Мужеської Молоді і таке саме жіночої. Найбільший доступ до селянської молоді має Вол. Союз Сільської Молоді — він дає сьогодні до П. Р. 2.350 осіб у 320 гуртках і 230 місцевостях.

Найсильніше опанував цей Волинський Союз Сільської Молоді кремянецький повіт: має він тут 68 кружків, вислав у м. р. до „людових університетів“ 18 осіб. Готує для П. Р. в майбутньому році 90 гуртів („зесполів“), усього 808 осіб.

Треба додати, що в дійсності справа виглядає трохи інакше, ніж на папері і що наша сільська молодь більше національно стійка, ніж дехто думає.

УРОЖАЙ НА ВОЛИНІ.

Цьогорічний урожай збіжжя не зважаючи на брак дощів, добрий. Соломи буде менше, ніж у мин. році, зате збіжжя намолотніше. На нещастя град спричинив великі шкоди (у деяких місцях до 80 відс.) приблизно у 20.000 господарствах (на Волині коло 7 відс. усіх господарств). „Повшехни Заклад Убезпечень Взаємних“, як підраховують, заплатить коло мільйона зол. відшкодування.

Не зважаючи на добрий урожай і на те, що ще чимало є на Волині тогорічного зерна й муки, починається вже спекуляція: в той час, коли ціни на муку й хліб та булки повинні б обнизитись, вони тут навпаки — йдуть угору.

КЛОПІТ ІЗ БУГРИНОМ.

Є на Рівенщині велике село Бугрин, про яке в минулому році розписувалася брукова преса на всі лади. Там, бачите, війт Степанчук „ревіндикувався“, став „шляхтичем“ і пообіцяв умить „ревіндикувати“ цілу волость.

Та „людина стріляє, а Бог кулі несе“. „Ревіндикація“ війта Степанчука нікого не потягнула за собою, зате витворила фермент, через який те село знову попалося на сторінки польської преси.

Передусім дехто з православних „на злість“ війтові перейшов до... євангеликів-рефомістів. Війт почав алярмувати польські суспільницькі чинники.

І ось — як повідомляє „Експрес Поранни“ — до Бугрина має приїхати на літо суспільно-військовий студентський табор, очевидно — ревіндикаційний. По-друге, починаються в бруковцях доноси на місцевих інтелігентів і свідоміших селян. Такий донос поганого сорта маємо в варш. часописі „Вечур Варшавскі“ (ч. 187 з дня 5. VII. ц. р.) під наголовком: „Визнавці церкви Р. Є. Ц. ширять пропаґанду на Волині“, в якому читаємо:

„Найбільше скупчення ісповідників Р. Є. Ц. (реформ.-еванг. церкви) на терені рівенського повіту знаходиться в бугринській волості (війта Степанчука), де кілька сіл залишається під впливом рішучих пропаґаторів пастора... і б. посла Павлюка. Стверджено навіть, що в помешканні Павлюка на одинокім залишенім образі „Тайна вечеря“ уміщено „тризуб“. Ці пропаґатори знаходять найчастіше прихильників серед молоді і вже сьогодні мешканці сіл Колесники, Сухолець і Бугрин знаходяться в більшій частині під їх впливом.“

Дуже сумнівно, щоб помогли подібні доноси на образи та їх власників. СС.

Британський амбасадор в Берліні уступає.

НАСЛІДНИК ГЕНДЕРСОНА ЩЕ НЕ ВІДОМИЙ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. Амбасадор Гендерсон виїхав у неділю пополудні з Льондону до Берліна. Він залишиться там коротко, бо рішений податись до димісії, з огляду на злий стан здоровля.

Як говорять у політичних колах, причиною димісії Гендерсона є неприхильне становище вищих урядовців брит. міністерства закордонних справ.

Хто буде новим брит. амбасадором у Берліні — покищо невідомо.

ЧЕРЧІЛЬ НЕ ВВІЙДЕ ДО БРИТІЙСЬКОГО УРЯДУ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. „Сандей Таймс" уважає за мало правдоподібне, щоб у недалекому часі дійшло до реконструкції брит. уряду, зокрема щоб туди увійшов Черчіль. Реконструкції уряду треба би сподіватися лиш на випадок війни — всі теперішні поголоски на ту тему є безосновні.

„Обсервер" не сподівається скорої реконструкції уряду, бо Чемберлен є проти співпраці з Черчілем.

Частинне порозуміння у Москві?

ПАКТ ВЗАЄМНОЇ ПОМОЧІ ТА ҐАРАНТІЇ ДЛЯ БАЛТІЙСЬКИХ І БАЛКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ ТА БЕЛЬГІЇ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. Як твердить дипльоматичний кореспондент „Обсервера", у переговорах у Москві дійшло до порозуміння у таких справах:

1) Англія, Франція та СССР заключують пакт взаїмної помочі проти безпосередньої агресії проти одного з трьох контрагентів;

2) по підписанні пакту три ген. штаби почнуть розмови, щоб приготовити спільну акцію на випадок конфлікту;

3) пакт обійматиме також ґарантії проти агресії на Румунію, Туреччину, Грецію, Латвію, Естонію, Фінляндію та Бельгію;

4) у всіх інших випадках три держави порозуміються щодо спільної акції.

Головною справою, якої ще не розв'язано, є совітське домагання, щоб балтійські держави дістали ґарантії також на випадок посередньої загрози.

Німеччина прилучить Чехію та Моравію безпосередньо?

У пресі появилася поголоска, що Генляйн заповів на 16. ц. м. ліквідацію чесько-моравського протекторату. 14. або 15. збереться засідання райхстаґу, на яке запрошено також Генляйна; припускають, що там проголосять безпосереднє обєднання Чехії та Моравії з Німеччиною.

Згідно з тими поголосками, у Будапешті говорять, що німецький уряд загрозив скасуванням протекторату, якщо Чехія та Моравія не заплатять 100,000.000 марок як зворот видатків звязаних з протекторатом, в першу чергу на утримання поліції.

НАПРАВЛЯЮТЬ СТРАТЕҐІЧНІ ШЛЯХИ.

Як подає польська преса, німецька влада наказала чесько-моравському урядові направити до 1. вересня всі шляхи, які мають стратеґічне значіння.

По враження на підльвівське село.

ЗІ СПОСТЕРЕЖЕНЬ ЗАСОКАЛЬСЬКОГО ТУРИСТА ПО ГАЛИЧИНІ.

Недільне сонце виганяє львовян за місто. Пече воно так благодатно, що й найбільш привязані до казкової архітектури Льва-города — патриції та плебеї втікають на „провінцію". Щож тоді казати про принагідного туриста не з Галичини, який поперечитувавши усі ще незамазані українські склепові написи, попробувавши маслосоюзного масла, провіривши, чи до останніх загальних зборах розсварені громадяни не розібрали ще старовинної камяниці „Просвіти" (ворогам на злість) — хоче також побачити пересічне підльвівське село з його життям, людьми й настроями.

— Якщо хочете оглянути справді зразкове село — то поїдьте до Ременова — казав мені один знайомий.

— А що там цікавого?

— Як то „що"?! — обурився мій співбесідник. — Побачите там кооперативу „Здоровля", виспортованих людей, зразкову молочарню...

Я випняв гордовито груди, але — не поїхав до Ременова. Вислухав спершу ще десять інших порад, потім сів до трамваю, заїхав на двірець і викупивши білет на яких пять-шість стацій першої кращої лінії — знайшовся у вагоні.

У вагоні випало мені їхати з якимись симпатичними, підмінкованими панями, що їхали на поліційний фестин до Пустомит. Від них я і довідався, що їду дорогою на Стрий і від них одержав запросини до спільного товариства. Спокуса була велика, особливо з уваги на одну чорняву в чорно-білій суконці, але я злякався сензації, яка вийшла б на випадок оповіщення, що на поліційний фестин приїхав справоздавець української преси, та зморозив невісту увагою, що їду у сусіднє село з візитою до — нареченої.

Все ж розмова йшла.

Далі і я довідався, що родинне село [illegible] зоветься Милошовичі, що в цьому селі збудували новий костел біля самої старої церкви, що в селі є багато поляків і трохи українців, що є учительки, річка, вишні, молочарня... І я дійсно рішив піти до Милошович, пообіцявши, зрозуміло, моїм премиленьким паням, що вертаючись вступлю на танці, на яких будуть репрезентовані всі місцеві достойники. Дороги у львівському повіті — як в Абісинії, повні вибоїв, шляхи, без стежок понад шляхом, якими можна було б свобідно мандрувати без климата кінокраїв [illegible] в чер[illegible]. Сірі люди — майже приняті, майже кожний вертається зі Львова з пустою бляшанкою по вишнях, майже кожний знає більше від вас, бо має у Львові сина (возьним у суді), чи пак навіть знайомого радника.

Милошовичі видно здалека по двох вежах, церковній і костельній. Костел саме закінчують будувати, а будують його охоче, бо тепер вірні так голосно виспівують у ньому побожні пісні, що чути внутрі церковці. В самому селі перебув я майже дві години. Попив молока, попоїв вишень, довідався, що місцевий „Луг" одержав якусь ґіпсову нагороду на останньому конкурсі у Львові, опісля ствердив, що усі ці селяни, які — як мені казали „перевернулися" — мають далеко кращі нові хати і нарешті — зайшов на приходство. А на приходстві — навіть меду з молоком не забракло. Стара галицька гостинність, про яку на Волині оповідають неймовірні злосні „віци" — поклалася на столі цілою пишнотою закусок, прикусок та малинових соків. На приходстві читають „Діло", слухають радія. Знають хто, що, куди у Львові і як. На приходстві застав я також одного редактора. Удавав, що приїхав з міста в якійсь там справі, а коли йому не повірили — замовк і почав заїдати леґендарно приправлену овочеву ґаляретку. Потім несподівано вийшло на верх, що пан редактор сидів колись у холодній, що якась добра пані посилала йому їсти та що тою невідомою добродійкою була пані добродійка... Настрої піднялися, зпід прикритої килимом приповідкової галицької канапи виповз сентименталізм, заліз у ґітару, задзеленькав ніженьками по зле настроєних струнах, поналивав нову серію шкляночок з малиновими солодощами...

Але треба було їхати. Гарні руки, як сто літ тому, дали квітку. О. парох, що на хвилину вийшов (охрестити дітей у церкві)і саме звився в городину біля приходства, попрощав нас доброю вісткою, що війни вже не буде, бо охрестив семеро дітей і то всіх дівчат! На дорозі піднялася пилюка, що згодом опала на нас, замінивши наші вбрання на охоронний кольор — і ми, разом із принагідним приятелем, знайшлися в Пустомитах. В Пустомитах гула поліційна забава, якої місце видно було здалека. Зазначував його кольорові ліхтарі. Я не додержав слова, що його дав симпатичній пані в чорно-білій сукні. Всів до вагону з якимсь патріотичним елементом, що балакав по жидівськи. Поки встиг я віддати духа, задушений з чотирьох сторін говірливими пасажирами — на обрії замаячіли лямпи Львова. Моя перша подорож на галицьку „провінцію" була скінчена. З позитивним вислідом і враженнями. Галицьке, підльвівське село нічим не ріжниться від засокальського. Лише найгірше... що у вагонному натовпі вкрали мені даровану дівочу квітку, вкрали, видно, помилково, разом з гаманцем на гроші...

Ром. Гучв.

Вибух в есп. складі муніції.

30 ОСІБ ЗГИНУЛО, 90 ПРОПАЛО БЕЗ ВІСТИ.

В неділю пополудні дійшло до вибуху у складі муніції в Переранда де Кракамонте біля Саляманки. З під румовищ видобуто 30 убитих, яких тіла жахливо здеформовані. 90 осіб пропало без вісти, 200 ранено, ціле село знищене. Сила вибуху викинула з рейок поїзд, що стояв на стації — з нього залишилася лиш купа заліза і дощок. На місце вибуху приїхали пожежні сторожі з кількох міст, але їхню акцію утруднює недостача води. Причина вибуху невідома.

—о—

РЕВІЗІЯ У АМЕРИКАНСЬКОГО ДИПЛЬОМАТА.

ВАШИНҐТОН, ПАТ. Посольство республіки Сан Домінґо (в Середущій Америці) повідомляє, що б. домінґського посла в Еспанії Рафаеля Толентіна арештовано у хвилині, як він хотів виїхати до Мексика, щоб там обняти нове становище. В одному комісаріяті переведено у нього дуже сувору ревізію, переглянено всі його багажі та щойно тоді звільнено його Також переведено ревізію в його мешканні у Мадриді.

Уряд Сан Домінґо звернувся до еспанського уряду з енерґійним протестом.

—о—

СМЕРТНА КАРА ЗА ДЕВІЗОВІ ПРОВИНИ.

РИМ, АТЕ. Італійське міністерство скарбу опрацьовує проект суворих санкцій за девізові проступки, що тепер поширюються в Італії щораз то більше. На основі нових законів за девізові провини загрожуватиме вязниця до 12-ох років та гривна до 5-разової висоти квоти, яка була предметом провини. В деяких випадках можна піднести кару до 24-ох років, а якщо підсудний мав спільників-чужинців, йому може загрожувати навіть кара смерти.

—о—

БРИТІЙСЬКА ФЛЬОТА ДІСТАЛА ТРИ НОВІ КРУЖЛЯКИ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. Як подає „Сандей Таймс", 18. і 19. ц. м. англійські корабельні варстати спустять на воду 3 нові кружляки, поємности 8.000 і 5.500 тон. У найближчих місяцях брит. фльота збільшиться на 2 панцирники по 35.000 тон, 2 авіоматки по 23.000 тон, 2 кружляки по 5.500 тон, та інші одиниці.

—о—

РОЗБУДОВА АВСТРАЛІЙСЬКОЇ ФЛЬОТИ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. В одному з англійських корабельних варстатів викінчено будову австралійського кружляка „Перт", поємности 7.000 тон, що небавом відпливе до Австралії. Від тепер австралійська воєнна фльота матиме 6 кружляків, 1 авіоматку, 5 контрторпед[illegible] менші одиниці.

ЧИЄ ЛЕТУНСТВО СИЛЬНІШЕ?

ЛЬОНДОН, АТЕ. „Обсервер" ст[illegible] що англійське військове летунство дорівнює німецькому, а може навіть є сильніше. Брит. летунська продукція збільшується постійно, вате німецька продукція дійшла вже до максімум; здобуття чеських фабрик збільшило її лиш хвилево.

Перемиське староство заборонило вести дитячі садки.

В цьому році кружки Рідної Школи й читальні Просвіти у повіті внесли до Повітового Староства зголошення на відкриття 61 дитячих садків. Всі вони дістали 26-го червня ц. р. з Повітового Староства однозвучне письмо, яке подаємо в дослівному перекладі:

Ч. 1/107/39 — Перемишль, 24. VI. 1939. До П. Т. Управи Т-ва Кружок Рідної Школи в . . .

Повітове Староство в Перемишлі відмовляється приняти до відома тамошне зголошення з дня . . . і не дозволяє на відкриття т. зв. „дитячого садка" в громаді . . . тому, що справи кольоній і півкольоній у повіті управильнює опертий на самоуправу „Загальний Повітовий Комітет Допомоги Дітям і Молоді". Отже відкриття „садка" не відповідає вимогам суспільної користи".

Тріюмфальний вїзд мін. Чяно до Барсельони.

РЕВЕЛЯЦІЇ ФРАНЦУЗЬКОГО ЩОДЕННИКА ПРО ВІЗИТУ МІН. ЧЯНО В ЕСПАНІЇ.

БАРСЕЛЬОНА, 10. 7. ПАТ. На кружляку „Евгеніо ді Савоя" приїхав тут італійський міністр закордонних справ мін. Чяно в товаристві семого морського дивізіону. Мін. Чяно привитали 21 гарматніми стрілами. Одночасно німецькі та італійські літаки літали над кораблями. Міністр закордонних справ Еспанії Хордана і міністр внутрішних справ Сунер пішли негайно на корабель „Евгеніо ді Савоя", де їх привитав дуже сердечно мін. Чяно, який був в однострою генерала фашистівської міліції з відзнаками ордеру Ізабеллі. По довшій розмові всі три державні мужі висіли на беріг.

РИМ, 10. 7. ПАТ. Вечірня преса подає нині зміст розмови мін. Чяно з представником еспанської агенції Е.Т.Е. перед своїм виїздом до Еспанії. Мін. Чяно підкреслив ті нерозривні вузли, що лучать оба народи від часу переможної спільно веденої війни. Одночасно заявив, що Еспанія може завжди числити на приязнь Муссолінія та фашистівської Італії.

ПАРИЖ, ПАТ. „Л' Евр" запевняє, що темою теперішніх розмов мін. Чяно в Еспанії мають бути італійські домагання у справі организації мит в Еспанії, з яких доходи пішли б для Італії за видатки в користь Еспанії підчас війни. Крім того Італія виявляє велике заінтересування деякими залізничими шляхами, головно у східній Еспанії, і копальнями заліза та міди. Італія має теж намір вести переговори у справі спеціяльного договору що до копалень ртути в Альмадені, щоб заняти монополістичне становище в обороті ртутею. Вкінці — пише „Л, Евр" — Італія хоче осягнути порозуміння, на основі якого организацію фінансів і монетарної системи довірено б передовсім італійцям.

Рекорд Анґлії у розбудові фльоти.

ПАРИЖ, ПАТ. „Журналь" повідомляє з Льондону, що британські доки побили всі рекорди і спускають на воду у вівторок і середу три кружляки. Найближчого місяця англійські доки покине ще два кружляки місткости 35 тисяч тон і багато менших торпедовців та підводних човнів. У найближчому часі скінчать будувати дві великі авіоматки.

ЛЬОНДОН, ПАТ. „Дейлі Експрес" пише, що британські доки приспішили будову підводних човнів. Не зважаючи на катастрофу „Тетіс" і не ждучи на удосконалення рятункових апаратів багато підводних човнів віддадуть до вжитку фльоті перед датою, передбаченою у програмі розбудови. Тепер будують 6 підводних човнів, що незадовго покинуть доки. Негайно після того пічнуть будову дальших 7-ох підводних човнів і 4 човнів зовсім нового типу.

—o—

Нова кампанія німецької преси проти Польщі.

БЕРЛІН, ПАТ. По кількох днях розмірного спокою німецька преса почала нині нову кампанію проти Польщі. В багатьох статтях автори бількаються, що Польща не скористала „з єдиної і великодушної оферти", в якій канцлер Німеччини за ціну відступлення Ґданська і будови екстериторіяльної автостради готовий був... хвилево зрезиґнувати з дальших німецьких апетитів. Німецька пропаганда далі оперує цитатами з промови канцлера і представляє Польщу, як пішака у грі Англії з метою витягнути каштани, то знову запевняє, що Польща зі своїм „векслем ін блянко" рішає нині виключно про війну чи мир. Усі заяви Чемберлена чи Галіфакса про Ґданськ служать виключно політичній агітації — запевняє „Нахтавсґабе" і мають замаскувати дійсну ціль Англії, якою є — на думку Берліна — знищення Німеччини. „Берлінер Льокаль Анцайґер" з почуттям зависти вертається до справи збільшення ґарантійного фонду англійських кредитів застановляючись над можливостями їх репартиції. Відомий німецький публіцист Сілекс запевняє, що мирна і швидка розвязка ґданської справи тому не лежить в інтересі західних держав, бо вони втратили б козир починати війну з тоталітними державами. Англії — на думку Сілекса — йде лише про розпутання війни."

—o—

Новий японсько-анґлійський інцидент.

ЛЬОНДОН, 10. 7. ПАТ. На ріці Гай, що перепливає недалеко Тієнтсіну, трапився нині новий японсько-англійський інцидент. Японські вояки обстріляли з крісів залогу англійського корабля, що тягнув товаровий човен. Стріли зранили двох членів залоги і керманича човна. Британський консуль у Тієнтсіні склав енерґійний протест перед японською владою в Тієнтсіні.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Державний підсекретар Бартлер заявив нині у палаті громад, що анґлійсько-японські переговори в палаті громад розпочинаються в Токіо в половині цього тижня. Згідно зі звітами з Тієнтсіну щодня переходять межі концесії багато британських громадян. Від деякого часу японська влада пристосовує менші обмеження.

—o—

Анґлія фортифікує Суезький канал.

БЕРЛІН, ПАТ. У статті „Визов Риму — Англія фортифікує суезький канал" „Анґріф" пише, що фортифікування суезького каналу є не лише визовом Італії, але теж явним зірванням англійсько-італійського договору про збереження теперішнього стану на Середземнім морі. Італія зацікавлена тим, щоб дорогу до її кольоніяльної імперії не відтяла Анґлія в одному місці. На основі своєї участи у транзиті крізь суезький канал Німеччина побіч Італії мусить висловити надію, що про канал не рішатиме лиш одна держава пристосовуючи собі до цього право.

—o—

Анґлійські ескадри літаків відлітають до Франції.

ПАРИЖ, 10. 7. ПАТ. На летовищі ле Бурже осіло нині пополудні 3 ескадри англійських літаків, які візьмуть участь в ревії 14. липня.

ЛЬОНДОН, ПАТ. У найближчому часі відлетить до Франції перша група англійських літаків коло 200 машин, щоби згідно з недавнім рішенням штабів обох держав відбути спільні вправи. Ці вправи дозволять британським летунам познайомитись з умовинами летів над Францією.

НОВІ УСПІХИ ЯПОНЦІВ У БОЯХ З БОЛЬШЕВИКАМИ.

ТОКІО, ПАТ. Агенція Домеї повідомляє: В понеділок рано комбіновані японсько-манджурські відділи почали наступ на фронті дельти рік Гольстен і Калька. Японські війська здобули понад 50 повзів і панцирних самоходів та багато гармат, між іншим три гавбиці 15 цм. Підчас повітряних боїв японці зістрілили в понеділок 59 совітських літаків.

—o—

КОНҐРЕС У НІРНБЕРЗІ ВІДБУДЕТЬСЯ З ПОЧАТКОМ ВЕРЕСНЯ.

МІНХЕН, ПАТ. Цьогорічний конґрес німецької національ-соціялістичної партії в Нірнберзі відбудеться від 2. до 11. вересня ц. р.

—o—

ЯПОНІЯ ПОГРОЖУЄ БЛЬОКАДОЮ ФРАНЦУЗЬКОЇ КОНЦЕСІЇ В ГАНКОВ.

ПАРИЖ, ПАТ. Щоденник „Інформасіон" повідомляє: Наслідком інциденту на терені французької концесії японська влада загрозила такою самою бльокадою французької концесії в Ганков, як у Тієнтсіні.

—o—

НЕСПОДІВАНИЙ ПОВОРОТ БРИТІЙСЬКОГО АМБАСАДОРА ДО БЕРЛІНА.

БЕРЛІН, ПАТ. У вівторок сподіються в Берліні британського амбасадора Гендерсона, який — як відомо — перебував кілька днів у Льондоні. В німецьких політичних колах пояснюють, що амб. Гедерсон виїхав у справі лікарської поради, при чому сподівались, що Гендерсон відбуде кількатижневу відпустку. Тому німецькі політичні кола заскочені його несподіваним поворотом.

ПОВОРОТ ПРЕМ. КІОССЕІВАНОВА ДО СОФІЇ.

БІЛГОРОД, 10. 7. ПАТ. Прем. Кіоссеіванова приняв нині вполудне на авдієнції реґент кн. Павло на замку у Брдо. Вечором прем. Кіоссеіванов покинув Блед і виїхав через Білгород до Софії. Пополудні відбув ще одну розмову з мін. Марковичем.

—o—

ЧЛЕНА КОМІТЕТУ ОБОРОНИ МАДРИДУ ЗАСУДИЛИ НА 30 РОКІВ.

МАДРИД, ПАТ. Предсідника кортезів і члена комітету оборони Мадриду Бастейра засудив воєнний трибунал на 30 років вязниці.

БАРСЕЛЬОНА, ПАТ. Тут виконали присуд смерти на архитекті Лялявренсіо з Югославії, який був автором плянів вязничих келій, в яких вязнили прихильників ґен. Франка.

—o—

ТАЄМНИЙ НАПАД НА ФРАНЦУЗЬКОГО КОНСУЛЯ У МАДРИДІ.

МАДРИД, 10. 7. ПАТ. Військовий губернатор Мадриду ґен. Еспіноса де льос Монтерос прибув пополудні до ліжка французького консуля Піжоно і висловив співчуття з приводу нападу та склав побажання швидкого повороту до здоровля. Одночасно ґенерал довідався від консуля про подробиці нападу, у справі якого військова влада веде слідство. Візита ґенерала тягнулася 40 хвилин.

ПАРИЖ, 10. 7. ПАТ. Мін. Бонне приняв нині пополудні еспанського амбасадора Лекеріка, який висловив знову співчуття у звязку з інцидентом, жертвою якого впав французький консуль у Мадриді.

—o—

СТРАШНІ НАСЛІДКИ ВИБУХУ ПОРОХІВНІ.

МАДРИД, ПАТ. Вибух порохівні у Бракамонте під Салямланкою потягнув за собою — згідно з останніми вістками — смерть понад 80 осіб і понад 1.500 ранених. Покищо нема вістки про 80 осіб.

—o—

СМЕРТЬ СОВІТСЬКОГО АМБАСАДОРА В МОТОЦИКЛЕВІЙ КАТАСТРОФІ.

МОСКВА, 10. 7. ПАТ. Недалеко місцевости Кутаіс на Кримі згинув нині з жінкою у мотоциклевій катастрофі совітський амбасадор при уряді Чан-Кай-Шека Луганець-Орельський. Причиною катастрофи був дефект мотоциклю. Орельський перебував на Кримі на лікуванні.

Сторінка без політики.

Подружжя і розводи в Японії.

Японські дівчата дуже скромні і дуже моральні. Нема звичаю, щоб вони виходили заміж з любови, бо при заключуванні подружжя рішає добір родин. Віна дівчата не дістають; найстарший син дідичить все майно.

В подружжі головну ролю відгриває „посередник“, якому обі сторони віддають цю справу з повним довірям. Він іде до дому дівчини і слідкує за настановою її батьків; коли вона прихильна, батько молодого йде з освідчинами, а щойно по них молоді стрічаються перший раз. Така зустріч буває звичайно в мешканні нареченої, в театрі або на мості. Молода пара в мовчанці кланяється низько і на тому кінець. Поцілунка в Японії нема; малювання лиця, уст і штучна фризура роблять його неможливим. Питають тільки молодих, чи бажають побратися, на що відповідь випадає завжди: так. Тоді обмінюються дарунками й назначують день вінчання. Багатші присилають білу шовкову сукню, золотом гафтований пояс, штуку матерії, бочівку саки, тобто горілки з рижу і сім родів смажених овочів. Бідніші складають скромніші дари.

В день вінчання молоді засідають у домі нареченого, в найгарнішій кімнаті прибраній зеленню і квітами і випивають по три склянки саки, що вистачає, щоб уважати подружжя заключеним.

Три дні або тиждень після того молода подруга подається в відвідини до батьків і часто трапляється, що не хоче більше до мужа вертатися. Розвід дуже легкий. Як причина вистачають сплетні або непослух жінки. Родина мужа пише тоді до родини жінки церемоніяльний розводовий лист і подружжя розвязане. Розводи на деннім порядку і такі численні, що щонайменше четверта частина звінчаних розводиться. Мужчина є дома абсолютним паном, жінка — перша його слуга, обовязана памятати про кухню і пильнувати дітей. Вдова мусить слухати сина.

о. С. К.

Релігія в Японії.

Первісна релігія Японії — це шінтоїзм. Буддизм прийшов у VI. ст. з Китаю і тоді його признали державною релігією. Крім цього можна зустрінути в Японії ще сліди анімізму. Християнізм здобуває сьогодні щораз більше визнавців. Зі свят японці найторжественніше святкують: Новий Рік, Свято Цвітучої Вишні (день весни) і свято Ліхтарні (відповідник задушної суботи). Чималу ролю в торжественних святкуваннях тих свят відграють музика, театр і танки релігійні і світські.

Щодо релігії панує в Японії свобода. Кожний почитає тих богів, які йому більше припадають до вподоби. Святині Будди визначаються небувалою виставністю, пишнотою та багацтвом. Нема в них означеної години і дня на богослужения. Вірні миють собі попросту лице і руки, купують поживу для голубів, складають грошеву жертву, пригладаються статуям божків, плещуть в долоні, щоб звернути на себе їх увагу і відходять.

Священичий стан не має в Японії ніякого поважання. Тому навіть і селянин нерадо бачить, коли його син вступає до бонзів на науку. Бонзи не мають ніякої опіки над душами, не втручуються також зовсім до важніших подій людського життя, як напр. народини і шлюб, а зявляються щойно при смерти.

Релігійні поняття японців спираються головно на почитанні предків. Зпоміж численних свят і публичних торжеств найбільше свято Ліхтарні, щось як у нас Задушна Субота та Світлий Понеділок.

Є загальне вірування, повне поезії, що кожного року, в серпні, сходять душі померлих на три дні на землю, відвідують улюблені місця, родину, приятелів і третього дня вечором вертаються у загробовий світ. Ті три дні святкують в Японії дуже торжественно.

Коли японець умре, родина взиває священика, який надає небіжчикові посмертне імя. Померлого укладають головою до півночі й уставляють біля нього столи з тістом, рижом, яриною та з посудою, що її померлий уживав за життя. По 48 годинах вмивають тіло і голять небіжчика, а тимчасом священик відмовляє молитви. Тоді прибирають тіло мерця в білий одяг і вкладають до домовини в сидячій поставі. Довкола тіла всипують до домовини пахуче зілля, а по замкненні накидають на неї біле рядно і виносять на кладовище.

Представником японських богів був цісар. Хто приймав нову віру, виглядало, що він покидав цісаря. Акція католицьких місіонарів, так нещасливо закінчена в 1637. р., залишила враження, що християнин повинен дотримувати папі тієї самої вірности і послуху, що нарід цісареві. Не диво, що подібні міркування зниохочували японців до християнства. Такі слова, як „король“, „пан“, відносились до понять дочасних і мусіли цілі віки минути заки позбулися тих упереджень. Тому, що єзуїти втручувалися до політичних рухів у Японії, залишили по собі не найкращі спомини.

Яку ненависть мали японці до християнства, легко вирозуміти хочби з того, що християн пятнували як зрадників батьківщини і їх жахливо переслідували. Місіонарі жили в безнастанній небезпеці за власне життя*), а неофіт, що залишався вірний новій вірі, був засуджений на вічну погорду й ненависть. Одна мати, що не могла ані просьбою ані погрозою наклонити сина, щоб покинув християнство, воліла радше скінчити самогубством, ніж пережити „ганьбу“, яка впала на її родину. На щастя все те належить уже до минулого. Сьогодні японець знає добре, що можна погодити нову віру з почуваннями вірности для краю та що той, хто її приймає не зраджує батьківщини.

о. С. К.

*) В Нагасакі розпяли 1597 р. двадцятьшість мучеників: 6 еспанських францішканів, 3 японських єзуїтів, 17 францішканів терціярів. Їх канонізували 1862 р.

о. С. К.

З царства срібних тіней.

АМЕРИКАНСЬКІ ПРОДУЦЕНТИ ЗАПОВІДАЮТЬ БОРОТЬБУ З ФАШИЗМОМ.

Донедавна ще Голлівуд рахувався з опінією европейських диктаторів. Ще перед приходом до влади Гітлера в столиці фільми переробили повість Ремарка „На заході без змін“. Коли в Берліні прийшов до влади націонал-соціялізм, фільму заборонили. Голівуд не тільки зпробував заборону, але миттю поробив великі зміни в реалізації другої повісти Ремарка п. з. „Поворотна дорога“. Повість, яка змальовує історію молодого покоління, викривленого великою війною, випала у фільмовій переробці дивно бліда й не так, як в оригіналі.

Так було і з фільмою „Прощання зі зброєю“, накрученою на основі повісти Ернеста Гемінґвея. Фільма дуже ідеалізувала італійських вояків, що воювали на італійському фронті. Але Мусоліні видав заборону висвітлювати фільму не тільки в Італії, але загрозив американському виробництву, що відбере йому право висвітлювати всі фільми на апенінському півострові, як фільма „Прощання зі зброєю“ не зникне з усіх екранів світу. Голівуд покорився волі диктатора та знищив фільму, що визначалася дуже доброю реалізацією Франка Боржаґе та цікавою грою Гейрі Купера.

З того часу пройшло кілька років. Теперішня політика Голівуду стала дуже аґресивна. Протифашистівська пропаґанда стала тепер підкладом усієї американської фільмової продукції, що підготовляє низку великих політичних фільм, які реалізують великі американські виробництва. Виробництво „Р. К. О.“ заповідає фільму п. з. „Підпалювачі світа“. Тема фільми: боротьба американської служби безпеки з німецьким шпигунством у Вашинґтоні. Вашинґтонські німці протестують проти реалізації тієї фільми, але у сьогоднішніх обставинах такий протест з одного боку безвиглядний, а з другого робить фільмі добру рекляму.

На подібній темі буде сперта картина, яку заповідає Самуель Гольдвин (Метро) п. з. „Саботаж“. Те саме виробництво реалізує фільму „Вигнанець“, основану на історії бідного музика, якого на основі нюрнберського закону виселили з Німеччини; він утікає до Америки, яка пізнається на його таланті. Ролю музика гратиме талановитий скрипак Яша Гайфец.

„Мр. Сміс іде до Вашинґтону“ під таким наголовком підготовляє Франк Капра для „Колюмбії“ фільму, яка має пригадати американцям, що вашинґтонський уряд береже інтересів свого народу та забезпечує його перед „брунатною заразою“. Частина акції тієї фільми проходить в американському парляменті (конґресі).

Таке консервтивне виробництво, як „Метро“, зреалізувало фільму п. з. „Розкоші ідіотів“. Історія тієї фільми дуже цікава. Кілька літ тому виробництво набуло право реалізувати фільму на основі повісти протифашистівського письменника Шервуда Ендерзона. Внаслідок протестів фашистівського уряду виробництво не скористало з того права і не реалізувало фільми. Тепер використали конюнктуру й накрутили фільму. Інша річ, що сама фільма розчарувала, бо акцію примістили в якомусь фікційному краю під Альпами, де населення не говорить італійською мовою, тільки послуговується есперантом. У фільмі більше ексцентричного роману між Нормою Шірер та Клерк Гейблем, як протифашистівських акцентів. Усеж факт, що нині вже не рахуються в Голівуді з перестрогами Мусолінія — дуже проречистий.

Чарлі Чаплін кінчить свою фільму, що називається „Диктатори“. У „Парамавнті“ підготовляють фільму п. н. **„Повітряний рейд“**, що зображує жахіття підчас бомбардування літаками цивільного населення.

У фільмі **„Озброєні діти“** Мікі Руней протиставляючися тоталістичним державам, висловлює похвалу „добродушній, добрій Америці, де кожний чоловік є сам для себе диктатором“.

Заповідають також фільму на основі сценаря Сінклера Люіса п. з. **„Тут не може це статися“**, що творить фантазію на тему „якби фашизм намагався опанувати Америку.“

—o—

З Історії револьверу.

Недавно помер останній із братів Бравнінґ. Так прийшов кінець родини, колись дуже відомої, т. зв. батьків автоматичного револьверу.

Хоч усі знають назву бравнінґ, проте мало кому відомо, що першим винахідником семистрільного револьверу був швайцарець Гробет, який свій винахід подарував цареві Олександрові І., сподіючися відповідної винагороди. Він був дуже невдоволений, коли дістав за свій дарунок тільки перстень, хоч і дорогоцінний.

Більш-менше у тому самому часі зладили репетуючі пістолі інші винахідники, а якийсь Маріянше зробив зброю на 24 стріли.

Експльоатацію револьверів на більшу скалю почав у 1835 р. американець Самуель Кольт, а остаточні уліпшення внесли брати Бравнінґ.

Усеж сам задум багатострільної зброї куди старший. В одному із німецьких музеїв находиться 7-ми стрільне дуло із XVI. віку.

—o—

Собаки, що не гавкають.

Недавно закінчився у Льондоні найбільший в Анґлії показ собак, що є одночасно найбільшою того роду виставою на світі. Хоч нова раса собачого роду — це сьогодні рідкість, то саме на цій виставі показали вперше расу африканських ловецьких псів, які визначаються незвичайною прикметою, що зовсім не вміють гавкати.

Вистава зібрала 9.000 штук собачого роду, що належать до 90 рас, починаючи від маленьких мексиканців, яких можна легко сховати в кишені плаща, аж до велитенських данців та собак з гори св. Бернарда, які своєю вагою дорівнюють сильному мужчині.

Як звичайно, найбільше зацікавлення викликували ловецькі собаки. Першу нагороду здобула сучка раси Кокер Спаніоль, яка була найчисленніше заступлена (731 штук). Щодо числа йшли далі лябрадорці — 724 собаки. До найрідших належав родезійський пес-лев, що його виставило Зоольоґічне Товариство.

НОВИНКИ

12 ЛИПЕНЬ

СЕРЕДА

Ст. ст. 29. червня 1939.
Апостолів Петра і Павла.
Лат. Івана Гв.
Сонце: схід — 3.28, захід — 19.31.
Місяць: схід — 0.17, захід — 15.29

Завтра: 13. липня. Четвер.
Ст. ст. 30. червня 1939.
Собор 12 Апостолів.
Лат. Анаклита.
Сонце: схід — 3.29, захід — 19.31.
Місяць: схід — 0.56, захід — 16.35

Післязавтра: 14. липня. Пятниця.
Ст. ст. 1. липня 1939.
Косми і Дамяна.
Лат. Бонавентури.
Сонце: схід — 3.30, захід — 19.30.
Місяць: схід — 1.44, захід — 17.38.

—о—

— **Ординатор д-р Нарциз Лукіянович,** спеціяліст нервових і психічних недуг, **виїхав на літній відпочинок.**

— **Д-р Ярослав Гинилевич,** спеціяліст внутрішних недуг, виїхав на літній відпочинок. 1388

— **Українська робітня корсетів** виконує літні бедрівки, які носимо без панчіх, станики, поопераційні пояси. Маруся Ткачишин, Ринок 39. I. пов. через ґанок: 1377 —3

— **Футра** жіночі, мужеські, лиси, пелеринки готові і на замовлення поручає Юліян Глушевський, Львів, площа Капітульна 3, I. пов., телефон 254-46. Товар на складі. 1430 —?

— **Кажуть,** що в Ворохті вже маса гостей, бо **це найкраще літнище в долині Пруту.** Кожний українець памятає, що істнує там першорядний український пансіон під **Матірю Божою** під управою Т. Дмитеркової в прегарнім городі-парку над Прутом, який запевнить Вам, що лише там проведете якнайкраще відпустку і літній відпочинок. **Знаменитий харч і приступні ціни!** —5 1143

— **Позір Ходорівщина!** В дні 16. ц. м. (неділя, год. 8 вечір, саля Украін-Банку) загостить до Ходорова **Капеля Українських Бандуристів Степана Орача.** Як довідуємося, на цей концерт запрошено відомого нам з виступів у радіо та з грамофонових кружків **бандуриста Юрія Сінгалевича.** Ріжнородна програма концерту та наш рідний інструмент, повинні зацікавити широкі круги громадян Ходорова та околиці.

— **Відомий відпуст у Турковичах,** грубешівського повіту (на Холмщині), відбудеться як звичайно 14. і 15. ц. м.; цього року перенесено лише цей відпуст до Грубешова. На відпуст приїде епископ Тимотеуш.

— **Розвязані дві установи в Журавні.** Староство Повітове Жидачівське, через пост. поліції в Журавні, припинило в діяльності Кружок „Сільського Господаря" й читальню „Просвіти" в Журавні дня 8 липня ц. р. і забравши діловодство обох товариств, спільну їх домівку опечатало. В мотивах припинення як Кр. С. Г. так і читальні „Просвіти" подає староство, що дня 9 травня ц. р. члени згаданих товариств побили Анастазію Жовнір зі Журавна (русска) і змушували мешканців інших політичних переконань співати в церкві українські націоналістичні пісні („Боже Великий, Єдиний"). В дійсности згаданої Анастазії Жовнір ніхто і ніколи з українців не бив, а навпаки одної неділі після Богослуження Анастазія Жовнір враз зі своїм братом Гринем Жовніром побили до крови українську дівчину зі села Новошина та зірвали їй відзнаку „Просвіти". Розвязання цих установ у Журавні прийшло у висліді доносів „русских", що свобідно і безкарно гуляють собі в українському Журавні. Це вже 12 читальня та 18 товариство в Журавенщині. Розвязані установи зробили відклик.

— **На староукраїнській етнографічній м...** В околицях, положених на захід від Люблина, кидаються в очі староукраїнські назви місцевостей, які стрічаємо майже до самого правого берега Висли. Маємо там напр. при шосі, що йде на захід від Люблина, с. Калене, а тепер перекрутили на „Калень", дальше є місцевість Богутин, а тепер це перекручено на „Богуцін"; на невеликих горбочках розсілася місцевість Купини, бо і горбки виглядають як купини, а її перекрутили на „Купін". Маємо там ріжні Волі, Берлоги, Колоду. В цих місцевостях находять часто кремінні вироби, як серпи, тощо. Між прізвищами селян стрічаємо найбільше такі, як: Дурак, Гайдук, Козак, Манько, Марусяк, Струський, Мазуркевич, Ковалик, Пецьо, Цибуляк. Свачина і т. д.

— **Туристичний рух у прикордонній смузі** урегулювала нова інструкція станиславівського воєводи. Особи, що виїздять до більших літнищ (як Косів, Кути, Жабє, Ворохта, Татарів, Микуличин, Яремче, Делятин, Гребенів, Славсько), користуються повною свободою рухів. Але, коли мова про гірські прогульки в терені прикордонної полоси (хочби частинно) повною свободою рухів користуються тільки державні урядовці, старшини і підстаршини та їхні родини. Інші особи мусять дістати **перед виїздом дозвіл на побут у прикордонній смузі, від староства** в місці замешкання, **або від найближчої** сотні (компанії) КОП-у.У тій смузі вільно робити світлини (смуга 2—6 км. означена в терені таблицями) за винятком військових, залізничих і поштових обектів. Прикордонна смуга станиславівського воєвідства обіймає повіти: Косів, Надвірна, Калуш, Долина і Стрий, і сягає від Черемошу по Климець над Стрием.

— **Залізничі знижки для дітей** обовязують цього року від 10. до 19. ц. м. З них можуть користати діти до 14-го року життя, себто уроджені найскорше 1925 р. Вони мусять їхати під опікою осіб що найменше 18-літніх; одна особа

ДЖ. О. КЕРВУД. 11

Герої золотої тундри.

ПОВІСТЬ.

Переклала Ольга Сліпа.

Золото! Він засміявся. Певно, що золото мало свою принаду, свої пригоди, свої хвилювання, але чим було все золото золотодайних гір в порівнянні з його великим почином. Люди, з якими він стрічався у Стейтах, як лише вчули, що він алясканець, мали завсіди на гадці тільки золото. На першому місці золото, а вже потім леди, сніг, безконечні ночі, опустілі простори та пощерблені гори, що з хмарним і понурим відвічним спокоем дивляться на опустошений край, на марність людських зусиль, на боротьбу, в якій тільки найсильніші виборюють своє життя. Саме оте золото відгороджувало Аляску від надії зміни на краще. Маючи на гадці золото, люди бачили лиш давню шалену погоню за ним, низку днів, що сплітались в історію трагедії пропащих людей, повну гамору довкола сензаційних знахідок. Ті всі спомини навіки прилягли до скельних ребер Чилкута, Білого Коня, Довсона та інших місцевостей. Але нарешті починають людям розкриватися очі і вони починають вірити. Навіть уряд пробудився на очевидний доказ, що не все кінчається на обмані і продажности людей при будуванні залізниці на північ від гори святого Ілії. Сенатори і посли у Вашингтоні слухали його поважно, особливо Карла Льомена. А пани від буйволів, наймудріші зі всіх, намагалися перекупити Льомена, пропонуючи йому маєток за його сорок тисяч ренів. Це все доказ пробудження, неохибний доказ.

Він закурив свіжу папіроску, та крізь опалі мряки полинув гадками у свій край. Не тільки алясканці проклинали Теодора Рузвельта за те, що вони називали кайданами заскорузлости для свого краю. Та він не кляв. Завдяки тому, що Рузвельт передбачив, яку шкоду може принести краєві сила гроша і хапчивість — Аляску ще не зовсім зруйнували і вона була готова своїми велитенськими засобами служити метрополії, що занедбувала її досі. Мала початися боротьба. Мали отворитися настіж ворота цього великого краю. Цією справою треба покермувати сильно і розумно. Коли усунути запору, не легко буде ще стримати зазіхання Джона Ґрегама та його синдикату.

Згадка про Ґрегама була неприємна і лице Аляна прибрало хмарний вираз серед морської мряки. Самі алясканці будуть мусіти боротися з руїнниками. І буде це тяжка боротьба. В зимі він бачив у ріжних стейтах подвиги тих капіталістів-розбишак. Стейти обдерті з лісів, озера і ріки ограблені і занечищені. З лісних богацтв ограблені залишилися голі кістяки. Він аж перелякався і зжахнувся глянувши на руїну Мічіґену, колись найкраще за...ного стейту в Америці. А що, як вашингтонський уряд допустить до того і на Алясці? Політика і гроші вже тепер воюють за це.

Він не відчував поруху корабля під своїми ногами. Його ум та мязні реаґували на його гадки, немов на фізичну боротьбу. Він завзявся виграти і осягнути в тій боротьбі свою ціль, хочби це коштувало його зусилля цілого життя.

Він і його однодумці докажуть світові, що міліони морґів безлеревної тундри на півночі це не відкинені неужитки десь на межах землі. Вони їх заселять і „пустелі" загудять під копитами стад ренів, — як ніколи ще не гуділи американські рівнини від тупоту рогатої худоби. Не йшло йому про богатство, ні про той скарб на кінці тої веселки мрій, що він їх бачив у своїй уяві. Гроші, просто як гроші, він ненавидів. Інші здобутки, успіх справедливої справи, захоплювали його; передовсім пристрасне бажання прочистити шлях, щоб коханий край міг зайняти належне собі місце.

Звук корабельного дзвона вирвав його з задуми. Звичайно він не дозволяв собі попадати у стан такого захоплення, а скоріше цінив у собі і несвідомо гордився безпристрасним вирозумінням, фільософічним, майже холоднокровним пануванням над своїми зворушеннями, через що дехто вважав, що він має в собі більше каменя, ніж тіла і крови. Свої почуття він зберігав для себе. Легкий неспокій охопив його нараз, коли він усвідомив собі, що його пальці обертають в кишені малу хустинку. Зробив рух немовби хотів викинути її поза облавок, але сховав хустинку назад, пробурмотівши щось з невдоволенням, якби хотів зробити дурницю, і пішов поволі до переду корабля.

Мряка підносилася. Почав міркувати собі, чи варт було би мати таку сестру як Марія Стендіш. Або хоч якусь рідню взагалі, бодай одного-двох вуйків, що цікавились би його долею. Свого батька він памятав добре, маму менше виразно, бо його мати відумерла його шостилітнім хлопчиком. Батько умер, коли він мав двацять років. У його споминах батько був небуденною людиною, такий інший і вищий понад усе, немов ті гори, що їх любив. Образ батька залишився йому на все життя, був його надхненням, спонукою і звохотою, додавав йому відваги жити і боротися, як мужчина і як джентельмен, навіть умирати без страху. Так жив і так помер старий Алян Гольт. Образ мами зявлявся йому лише немов проміннєм святости осяяний спомин. Її лице та її голос він нагадував собі не зовсім виразно і мати була скоріше неясним споминoм, ніж еством з тіла та крови. Сестер і братів у нього не було. Нераз уже він відчув прикро цю недостачу. Особливо хотів би був мати брата. Але сестра?..

(Далі буде).

може взяти зі собою найбільше 4 дітей. Вона мусить купити для себе нормальний або знижковий білет. Можуть це бути крім постійних знижок поворотні прогулькові білети, поворотні робітничі, знижкові на туристичну або каякову книжечку, індивідуальні карти участи і т. п. Зате не можуть перевозити дітей ті, що мають безплатні службові білети, окружні, відтинкові, місячні, тижневі, робітничі тижневі, місячні шкільні, місячні спеціяльні, абонаментові, збірні на переїзд гуртів, контрольні карти на популярні поїзди та білети міжнародньої сполуки. — Перед виїздом опікун мусить купити для дітей карту участи і знижкові білети. Карти видають білетові залізничі каси та бюра подорожі по 30 сот. за штуку. Виповнені карти треба предложити в касі й щойно тоді можна купити для дітей знижкові білети із 75 відс. знижкою, важні на переїзд і поворот. Після приїзду до останньої стації білетів не віддавати двірцевій прислузі лише заховати на поворот. Перед поворотним виїздом білети треба остемплювати в касі. Знижки відносяться до поспішних і особових поїздів у клясах I., II. і III. Опікун мусить мати із собою докази, що стверджують вік дитини (легітимації, метрики, шкільні свідоцтва). Всі рубрики в карті участи треба дбайливо виповнити.

— Пожежі. У громадському лісі в Белзі згоріло 16 куп ріща та запалився молодий ліс на просторі 2-ох моргів. — У Бариші, пов. Бучач, згоріло 6 домів, 6 стаєн, 7 стоділ та 7 оборогів. — У Сворці, пов. Жовква, згоріли два господарства, вартости 2.240 золотих.

— Що можуть зробити гуси? Недавно переплили в Гусятині з большевицького на цей бік гуси та наробили шкоди одному власникові поля, що є положене над самим Збручем, трохи шкоди в його кукурудзі. Пошкодований займив гуси і тримав їх у себе чотири дні. Внаслідок того нелегального гусячого „переходу границі", зібралася над Збручем у Гусятині військова польсько-большевицька комісія і так вирішила „граничний інцидент": Пошкодований власник кукурудзи дістав за шкоду й удержання гусей 70 зол. від большевиків, а гуси мусіли знову вернутися до большевицького раю. Чи їх там розстріляли за втечу із найсвобіднішої і т. д. країни світу — не знаємо.

— Каїнів злочин. В селі Ляцьке, пов. Бучач, парібок Петро Шумега мав уже кілька літ любовні зносини з жінкою свого рідного брата Івана, Марцею; у висліді того народилася й дитина. Це було причиною частих суперечок між Шумегами; кінець-кінців жінка намовила любка до душегубства. При допомозі кількох темних типів з Велесnова і Ляцького, палицями та камінням жорстоко замучив Петро Шумега свого рідного брата Івана на пасовиську. По комісійних оглядинах небіжчика, арештовано звироднілих душегубів разом зі спільниками та відставлено до Чорткова.

— Ординчук чекає на помилування. Присуд на опришка Дмитра Ординчука, що недавно був широко відомий на Гуцульщині, вже правосильний. Тепер Ординчук чекає на помилування президента. Його перевезли до Дрогобича, бо з коломийської вязниці він намагався втекти.

— Трутина у студниці. Як це ми недавно згадували, у Яворівщині померло 6-ох селян, що затроїлися несвіжим студинцем. Подібний випадок трапився в Немирові: Двох селян зі Скржиськ, пов. Яворів, купило в одній мясарні в Немирові студинець та зїли по дорозі домів. В Любачові оба захорували; один з них, Юрко Ковак помер, другий — Петро Данило — у важкому стані. — Судова влада почала слідство.

— Утоплену жінку виловлено з янівського ставу. Стверджено, що вона не походить з Янова ні з околиці. Поліція веде слідство; йде мабуть про вбивство.

— Намагалися здемолювати страгани. У пресі появилася вістка, що підчас торгу в Улашківцях, пов. Чортків, гурт парібків намагався здемолювати жидівські страгани. Поліція не допустила до того, арештуючи 15 осіб.

— Краєва хроніка. У Станиславці, пов. Жовква найдено серед луки тіло умово хорого Ф. Бойка, який мабуть заблудив і помер з голоду. — На шляху між Колбайовичами і Чайковичами у Рудеччині сполошилися коні; з фіри впав Іван Сеньків, що згинув на місці та його жінка, що зламала руку та важко потовклася. — Терентій Кот крав вугілля у Золочеві у Германа Тайхмана; коли власник вугілля намагався відібрати украдений товар, напасник убив його, пробиваючи ножем живіт. — Степан Романчук зі Запитова, пов. Львів, стрінув злодіїв у сінях свого дому та намагався їх зловити, але один зі злодіїв застрілив його. — Михайло Стець з Тирави Волоської, пов. Сянік, важко поранив вистрілом з револьверу та ножем (разом 25 ран) 18-літню Іванну Циран у Розпутті, пов. Доброміль, опісля зголосився на поліції. Причина нападу — нещасне кохання.

— Чудо в Люрді. Як подає АТЕ, у Люрді виздоровіла монахиня з монастиря Бен Секур у Ніцці, сестра Іванна, яка мала недугу хребетного стовпа, що не дозволяла їй свобідно рушатися. По прощі у Люрді вона нечайно поздоровіла.

З театру.

Великий Театр у Львові: М. Машинський: „Початок і кінець".

Один із найкращих сучасних польських драматичних (комедієвих) артистів виступив також у ролі комедіописця. Дебют удався прочуд. Песа перейшла з великим успіхом у Варшаві та загостила разом із автором до Львова, де її теж прийняли — хоч не так гаряче, якою є канікулярна атмосфера — проте дуже тепло.

„Початок і кінець" — це комедія на французький зразок, легка, без великих проблем, реалістична та цілком імовірна, з добрими типами та жменею добрих дотепів. Розумний і середньо-заможний мужчина, який звязався з інтелектуально й товарисько нижчою та бідною дівчиною, та від якої не може відвязатися просто тому, що 20 літ співжиття — це сильний вузол привички. Чаром молодости овіяна сестрінниця тієї „ювилятки", якою „на перший погляд" захоплюється той — старший вже добродій та яку без труду відбиває його молодший приятель, — врешті капітальний тип старого льокая — ось і вся людська менажерія. Діяльог гладкий, автор уміє вірвати його завжди в пору. У користь автора промовляє теж факт, що він не писав песи під кутом ролі для себе: сам він поправді не має там де проявити свого першорядного акторського таланту. Зрештою — ввесь ансамбль грав концертово. Найкращий — старий В. Рачка, який дав незрівняну креацію льокая, приятеля та фільософа в одній особі, — дуже добра Карасінська, одна з наймолодших і найталановитших польських артисток, якої великим добром є її зверхня поява.

в. заст.

З кіна.

Кіно „Коперник": „Острів розбитків".

Це авантурничо-сензаційна фільма, як на канікулярний сезон — ненайгірша. Знамениті сцени їзди крізь піднебесні воздушні простори величезного трансокеанічного вероплану, бурі та катастрофи. Дуже добрі типи, кілька повних емоції сцен, дуже добра гра артистів (мистецька креація служника-китайця). Є теж дещо з любови і є невідлучне американське „геппі енд".

Що писало „Діло" 50 років тому.

Середа, 10 липня 1889.

ГОСТИНА ЦІСАРЯ В ГАЛИЧИНІ.

Надворний кватирмайстер М. Вукобранкович де Вукої Бранко приїхав до Павлосева, ярославського повіту, до гр. Семенського, щоб підготовити помешкання для цісаря, який побуде на маневрах три дні в тому селі. По маневрах цісар має податись до гр. Лубенського у Краніцці.

МИШУГА У ЛЬВІВСЬКІЙ ОПЕРІ.

Львівську оперу склали на цей зимовий сезон. У склад опери увійдуть: Перкуко — тенор, Путте — баритон, Єромін — бас, Павликівна — драматичний сопран, Монтесора — кольоратурсвий сопран і Геллерівна — меццо-сопран. У цьому сезоні мають виставити дві нові опери: „Джіоконду" Понкіеллього і „Варвару" Ярецького. На гостинні виступи запрошено п. Мишугу і п. Германівну.

ІТАЛІЯ — ФРАНЦІЯ — АВСТРІЯ.

В італійській палаті послів поставив був пос. Кавальотті ще дня 4-го липня інтерпеляцію до президента міністрів у справі конфлікту з Францією на тунетанських водах, дальше у справі острілювання італійської барки австрійським кораблем й у справі арештовань у Трієсті. Мотивуючи свою інтерпеляцію в понеділок заявив Кавальотті, що він не думає цим нарушувати союзу з Австрією, а хотів би тільки, щоби і в Австрії також шанували Італію, як Італія шанує Австрію. На це відповів йому Кріспі, що в тунетанській справі ще не скінчилося слідство ані італійської ані французької влади; щодо випадку на дальматинських водах, то комендант австрійського корабля, який арештою не стріляв на італійський корабель „Іда", тільки в повітря, вже усунули зі становища. Щодо арештування двох людей італійської національности, то австрійський уряд зробив це зовсім законно, тимбільше, що один з арештованих був військовим дезертиром. Пороблені кроки у південному Тиролю проти італійських туристів також виправдані, бо там часто роблять ірредентистичні демонстрації.

Зі судової салі.

„І. К. Ц." ПРОТИ ВАРШАВСЬКОГО КОРЕСПОНДЕНТА „ДІЛА".

У вересні м. р. принесло „Діло" замітку нашого варшавського кореспондента про патріотичні демонстрації польської молоді під варшавським відділом „І. К. Ц.", звернені проти чехофільської політики тої ґазети. Наш кореспондент зареєстрував при цьому варшавську поголоску, яка поступованням „І. К. Ц." пояснювала здогадним переходом частини уділів того видавництва в руки одного чеського підприємства. „І. К. Ц." накинувся тоді на „Діло" з грубою лайкою у щоденному своєму проти-українському стилі та заскаржив відповідального редактора „Діла" до суду, що й 24. листопада м. р. покарав обвинуваченого грошевою гривною.

Одначе „І. К. Ц." не задоволився цим присудом та скориставши з того, що оборона відповідального редактора „Діла" подала судові прізвище автора інкримінованої замітки, заскаржив окремо того останнього.

В понеділок 10. ц. м. в год. 10.30 ранку в окружнім суді у Львові відбулася перед суддею Писецьким розправа проти ред. **Которовича**, нашого варшавського кореспондента. „І. К. Ц." заступав д-р Ян Перацький, обвинуваченого боронив **адв. м-р Ю. Старосольський**, як субститут **адв. Свйонтковського** з Варшави. Обвинувачений не признався до вини й кари, бо — як заявив — вістку про продажу видавництвом „І. К. Ц." своїх акцій чехам подав у гіпотетичній формі, як поголоску, яку почув від високого польського старшини підчас його розмови з гуртом варшавських журналістів. Обвинувачений, будучи звязаний словом не може видати свого інформатора, а як причину вислання тої вістки до редакції подає м. і. згадані польські демонстрації проти „І. К. Ц.", де несено транспаренти з написами „І. К. Ц." спшедал сен Чехом", „І. К. Ц." здрайца народу" і т. д. Свій коментар про конюнктуральні методи „І. К. Ц.", яким краківська газета також почула себе ображеною — обвинувачений піддержує й у широкому виводі, цитуючи долучені обороною до актів справи голоси польської преси доказує правдивість своєї тези. Адв. Перацький ставить внесок, щоб суд не переслухував свідків оборони, а м. і. маршалів сойму та сенату Маковського й Медзінського (на

доказ, що „І. К. Ц." не завжди поступає по громадянськи), ред. Гелжинського, дир. варшавського відділу „І. К. Ц.", і суд, не вважаючи на спротив оборонця — прихилився до нього внеску. Опісля заступник „І. К. Ц." виголосив промову, що в ній пробував доказувати, що становище „І. К. Ц." супроти чехів виявилося слушне та домагався суворої кари для обвинуваченого, підкресливши, що він не діяв ані для свого, ані для загального добра. Оборонець м-р Ю. Старосольський збивав тезу речника „І. К. Ц.", звертаючи увагу суду на добру віру, у якій діяв обвинувачений та піддержуючи його закиди проти конюнктуральної політики „І. К. Ц." зокрема ж такі, що їх висувала польська преса, а саме: неплачення видавництвом „І. К. Ц." державного податку у вис. тисячах (познанська преса), образу памяти марш. Пілсудского („Польска Збройна"), напятнування метод „І. К. Ц." премієром і маршалами законодатних установ, імпортування гітлеризму за німецькі гроші („Воля й Чин") і т. ін. Оборона домагається звільнити варш. кореси. „Діла" від вини і кари, а у випадку засуду, не наказувати публікувати сентенцію присуду аж у 6-ох щоденниках, як цього домагався „І. К. Ц."

По короткій перерві суддя Пясецький признав ред. Которовича винним провини з 255 ст. к. к. і засудив його на 2 місяці арешту (з завішенням на 3 роки), 50 зол. гривни та проголошення присуду в щоденниках „Діло" та „Газета Польска".

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

В понеділок 10. ц. м. відбулась перед трибуналом окружного суду у Львові розправа проти трьох молодих українців зі Сокальщини, яких прокуратор притягнув до відповідальности за злочин державної зради зі ст. 92 (за приналежність до ОУН).

На лаві підсудних засіли: 1) **Василь Пригода, 2) Павло Басалик і 3) Гриць Покотило — всі з Торок пов. Сокаль.**

Акт обвинувачення спірався на основі зізнань засудженого за ОУН на 5 років Івана Олійника, якого на розправу привели з вязниці в Берестю н. Бугом.

Нині на розправі св. І. Олійник відкликав свої зізнання, зложені у слідстві кажучи, що їх вимусили від нього. Одначе трибунал повірив його попереднім зізнанням і засудив Василя Пригоду на півтора року вязниці; Павла Басалика і Гриця Покотила по 2 роки вязниці з тим, що зачислив їм слідчий арешт.

Трибуналові проводив суддя **Понуркевич**, як вотанти засідали судді **Цибульський і Готас**. Підсудних обвинувачував прок. **Ольберек**, боронили адв. д-р С. Шевчук і м-р Л. Дубас.

СПОРТ.

УДАТНИЙ ВИСТУП УКРАЇНИ.

УКРАЇНА—РЕВЕРА 7:5 (4:2).

Від Редакції: Хоч ми вже вчора подали вислід і короткі вістки про перемогу України та Пролому у Станиславові — нині містимо ще в доповненні до них описи обох змагань нашого кореспондента Б. Л. зі Станиславова.

Ворота здобули: Магоцький 1, Тихоліз 2, Скоцень 1, Міклькош II 1 (з карного) і Дицьо II 1. Україна виступала у складі: Пятниця (Босий), Міклькош II, Скоцень I, Романець, Каратницький, Гошовський, Магоцький, Скоцень II (Тихоліз), Міклькош I, Тихоліз (Дицьо), Кульчицький. Суддя Клямер слабший, як звичайно.

Виїзд України стягнув на грище кілька тисяч українських видців, що з вдоволенням вертались до дому. Україна потвердила добру форму і друге місце в табелі Окружної Ліги. На тлі знаменитої гри України (особливо в першій половині до хвилини розбиття Скоценя і в другій до контузії Тихоліза), Ревера представлялась дуже бідно, а щоб Україна її не розгромила, почала грати брутально, на що суддя Клямер не звертав дуже уваги.

Видці захоплювалися гарними комбінаціями нападу, перед якими поміч і залога Ревери були безсильні. В нападі України тяжко когось вирізнювати: всі вдоволили. Магоцький імпонував прегарними бігами і прецизійними центрами, Міклькош прегарно кермував нападом, а Скоцень робив з противником що хотів. Тихоліз виявився грізним стрільцем, Кульчицький гарно підтягає, але непотрібно стримується з центруванням. Дицьо II теж вдоволив.

В помочі найкраще випав Каратницький, що грав майже бездоганно. Гошовський і Романець теж вдоволили. Тріо оборонне на висоті. Скоцень твердий неуступливий. Воротар Босий міг оборонити двоє воріт. Хід гри. Гра велась увесь час при перевазі України. Ревера дійшла до голосу щойно тоді, як в нападі України забракло Скоценя і Тихоліза, коли на крилі грав... Пятниця. Особливо в першій половині напад України, якому подавав Каратницький знаменито мячі, раз-у-раз передирався під ворота Ревери здобуваючи в тому часі 4 воріт. В другій половині з огляду на брутальну гру Ревери, Україна грала осторожно, що не перешкодило їй добути ще троє воріт. Взагальному нинішній виступ України вповні вдатний. Нагородою за гарну пропаганду українського спорту були бурхливі оплески, що їх майже тритисячна маса видців не щадила дружині червоно-чорних.

ПРОЛОМ—СТАНИСЛАВОВІЯ 1:0 (1:0).

Змагання за вхід до „А" кл. Ворота здобув Панчук. Суддя Баер добрий.

Склад: Павловський, Багриновський, Андрійшин, Лесюк, Керинякевич, Мук, Малик, Зубаль, Звонок, Панчук, Зізі. Перші змагання Пролому за вхід до „А" кл. закінчились заслуженою виграною Пролому. До такого низького висліду Пролому причинився напад, що грав забагато вширину, а замало здобував терен крилами. Друга справа, що крила Пролому (Малик і Зізі) заграли дуже слабо, псуючи багато догідних позицій. В Проломі добре заграла (по традиції) поміч та залога. В помочі найкращий Лесюк, який врешті повинен на позиції помічника назавсіди лишитись. Керинякевич і Мук теж добре випали. Тріо оборонне інтервеніювало завжди впору так, що великою його заслугою є виграна.

В нападі лише Зубаль вповні вдоволив. Звонок непотрібно грав горою, а Панчук за довго перетримує мяч. Назагал напад Пролому грає непродуктивно, головно за мало стріляє. Гра така вистарчить на те, щоб ввійти до „А" кл., але що буде вже в „А" клясі? Над цим повинен подумати провід Пролому.

Сама гра була мало цікава з перевагою Пролому. У другій половині це була гра до воріт Станиславовії, що всіми дозволеними й недозволеними способами намагалась здобути бодай одні ворота. Брутальність Станиславовії дійшла до того, що суддя мусів усунути двох змагунів Станиславовії з грища.

З ЖИТТЯ СЕКЦІЇ КОПАНОГО МЯЧА ЛУГУ В ТОВМАЧІ.

За останні тижні розіграв Луг у Товмачі такі змагання:

В Отинії Сокіл—Луг 5:1 (3:0) і в Товмачі Скала (Тисьмениця)—Луг 5:2 (1:1) та Луг—Юнак 5:0 (1:0).

Висока програна в Отинії — це передусім вислід дуже гострої гри Сокола, що розбив воротаря Лугу, так що Периняк грав (аж до зміни його) на воротах на пів-притомний. Сокіл в цих змаганнях потвердив опінію назагал примітивної дружини, що фізичної сили за часто надуживає.

Скала зреванжувалась Лугові за таку саму програну, хоч на такий вислід не заслужила. Треба зазначити, що Луг не використав аж трьох карних, а Скала добула ворота між іншим з карних (2). Ці змагання виявили слідну поправу у грі Лугу. Працювати ще треба над викінчуванням гарно випрацьованих підворітних ситуацій. Вправді напад Лугу стріляв значно більше ніж напад Скали, але воріт Скали боронив знаменитий воротар Пролому Приймак, якого того дня тяжко було змусити до капітуляції.

Висока виграна з Юнаком — це передусім вислід резервового складу Юнака (5 резервових). Не диво, що виграна Лугу прийшла легко й у високому висліді. Ворота в цих всіх змаганнях добули для Лугу: Гапюк І 3, Ліськевич 2, Меринда 1, Паращук 1 і Богайчук II 1.

В Товмачі суддював Еенгель добре. Б. Л.

Львів. ОРЛИ (Львів)—ДНІСТЕР (Миколаїв) 2:2 (1:1).

Справлення помилки. У вчорашньому звіті з товариських змагань у Винниках між дружинами Дніпро—Маккабі вкралася прикра помилка, бо замість висліду 9:3 (5:1), видруковано помилково 9:9. Українська дружина Дніпро мала весь час гнітучу перевагу.

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ В ТЕРНОПОЛІ.

Дня 7. липня ц. р. відбулися на Сереті при участи 16 Соколів (в тому 2 соколки) плавацькі змагання за першенство Гніздa, а що ще дотепер інше спортове товариство не уладжувало зі своїми членами подібних змагань в Тернополі — можна сміло казати, що повищі змагання були одночасно змаганнями за першенство Тернополя.

Першенство припало посестрам Олі Чубатій і побрат. Лявринюку Діонізієві і Остапові; з між учасниками Барановському Степанові.

Висліди змагань такі:

Жінки: 50 м. довільний стиль: 1) Чубата Ольга 55,9, 2) Паращук Софія.

100 м. довільний стиль: 1) Чубата О. 1:59,9.

50 м. клясичний стиль: 1) Чубата О. 69,4.

Учасники (понад 14 літ): стануло 4.

25 м. горілиць: 1) Барановський С. 31,5, 2) Мурій Р. 56,5.

50 м. довільний стиль: 1) Барановський С. 49,7, 2) Мурій Р. 63,5, 3) Бекесевич О. 64,6.

Мужчини: стануло 10.

100 м. довільний стиль: 1) Лявринів Діонізій — 1:30,2, 2) Любінецький Адам 1:30,6, 3) Лявринів Остап 1:30,8, 4) Будзан Казимир 1:46,1.

200 м. довільний стиль: 1) Лявринів Остап 3:36,1, 2) Лявринів Діонізій 3:41,6, 3) Будзан Казимир 3:55,2.

100 м. клясичний стиль: 1) Лявринів Діонізій — 1:42,6, 2) Лявринів Остап 1:59,0, 3) Будзан Казимир 1:59,4, 4) Ільницький Лев 1:59,5.

100 м. горілиць: 1) Лявринів Діонізій 1:44,8, 2) Ільницький Лев 2:05,8, 3) Лявринів Остап 2:19,1.

Гінці: 4×50 (Любінецький А., Ільницький Л., Лявринів Д. і О.) в часі 3:51,9.

Суддівською комісією проводив нач. А. Луговий.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція невідповідає

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 11 липня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 7.45 Військ. орх., 8.15 Діти мають голос, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 13.00 Популярна музика з пл., 13.40 Концерт

бажаю, 14.35 Господарські вістки, біржа, 14.45 Життя лісу, гутірка для молоді, 15.00 Орх., 15.45 Господарські вістки, 15.50 Фін.-госп. актуалії, 16.00 Пополудневий деник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Муз. авдиція, сопран, тенор, інструментальний ансамбль, 16.45 Літературна хроніка, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.10 Моріс Равель із пл., 17.45 Техн. скринька, 18.00 Віол. твори рос. композиторів, у супр. форт., 18.30 Орган. ресітал, 19.00 Для робітників, 19.30 Орх., сопран, баритон, 20.25 Для села: Новий бараболяний шкідник, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Веч. деник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Камер. концерт, форт., скр., альтівка, віол., 22.00 Росія і Франція у початках вел. війни, 22.15 Спів ресітал Бандровської-Турської у супр. форт., 22.45 Жак Ібер: „Ескаль“ симф. поема з пл., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Середа, 12. липня 1939.

7.00 Ранішній деник, 7.15 Музика з плит, 8.00 Концерт, 8.15 Туристична гутірка, 8.25 Туристичні вістки, **10.00 Богослуження з Успенської церкви у Львові, проповідь виголосить митр. Шептицький**, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція, 13.00 Інформаційна газета в українській мові, 13.10 Хорова музика з плит (хор донських козаків), 13.40 Оперетова музика з плит, 14.15 Трохи пісні, трохи слова, відповіди на діт. листи, 14.35 Господарські вістки, біржа, 14.45 „Наш концерт“ авд. для дітей: орх., рецитації, спів, 15.15 Популярна музика, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Пополудневий деник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Давня музика, флет, скрипка, форт., 16.50 Писклята, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.10 Скрипковий ресітал Іллі Армарника, 17.35 Праця та забава, 17.50 Свята дипльоматка (Катерина зі Сієни), 18.00 18.50 Берліоз із гр. пл., 19.00 Тайна радіостація — Весела Сирена, 19.30 Орх., спів, 20.10 Військ. відчит, 20.25 Квашення коренів, 20.35 Спорт, 20.40 Веч. деник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Шопенівський концерт, 21.40 Клініка та знання, 22.00 Казка та дійсність, 22.10 Розр. музика з пл., 22.30 Літературний кабарет, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 13. липня 1939.

7.00 Ранішній деник, 7.15 Музика з пл., 8.20 Спортова гутірка, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція, 13.00 Танкова музика з пл., 13.40 Концерт бажань, 14.35 Господарські вістки, біржа, 14.45 „Ля Пліта“ авд. для молоді, 15.05 Популярна музика, орх., 15.45 Господарські вістки, 16.00 Пополудневий деник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Пісні А. Пірожка, сопран, форт., 16.45 Дівочі будівлі, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, програма на завтра, 17.10 Вероніка Цегельська, сопран, Г. Вем, тенор, 17.45 Сказки, 18.00 Відгомони сили та слави, 18.10 Камер. концерт у вик. смичк. квартету, 19.00 Поетична чвертьгодина, 19.15 Культурний огляд: Антольоґія поезій, 19.25 Верді: „Аїда“ I. дія, пл. 20.25 Вийнятки із повісти І. Красіцького, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Веч. деник, метеорольоґ. вістки, спорт. програма на завтра, 21.00 Американський хор, 21.30 У Святохресній хлипковій пущі, 22.00 Співи та марші французького війська, муз. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Пятниця, 14. липня 1939.

7.00 Ранішній деник, 7.15 Музика з пл., 7.45 Військ. орх., 8.15 Клопоти та ради, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція, 13.00 Англійські пісеньки з пл., 13.25 Для сільських господинь: Золото цінніше від срібла, ради, вістки, музика з пл., 14.10 Для молоді: „Як я їхав на верблюді“, Музика з пл., 14.35 Господарські вістки, біржа, 14.45 Гутірка техніка з молоддю, 15.00 Популярна музика, орх., 15.45 Господарські вістки, 16.00 Пополудневий деник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Пісеньки, 16.45 Гутірка з хорами, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, програма на завтра, 17.10 Інструментальні концерти, пл. з поясненнями, 18.00 Форт. ресітал Колети Гаво, 18.35 Спів ресітал Татяни Йолі-Мазуркович, 19.00 Марсельєза, літер.-муз. авд., 19.30 Хвилина бюра студій, 19.40 При вечері, муз. авд., 20.15 Перерва, **20.25 Для села: Гутірка в укр. мові „Управа помічних ростин“**, 20.35 Спорт, 20.40 Веч. деник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Трансм. із Франції, у перерві: „Медитації з „Думок Паскаля“, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 11 липня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Нова розр. музика, 19.00 Твори Чайковського, 20.15 Танк. музика, БІЛГОРОД 18.20 Пісеньки, 19.05 Популярні мельодії, 20.00 Популярні пісеньки, 21.00 Форт., 22.15 Танк. музика, БУДАПЕШТ 17.00 Славянські й руські комунікати, 17.10 Циг. орх., 20.15 Скрипка, 21.10 Циг. музика, 22.00 Легка музика, ВІДЕНЬ 19.00 Нар. музика, **19.50 Українські вістки**, 21.15 Концерт (Шуман, Вольф), ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.25 Орг. музика, 19.15 Концерт, 20.30 Камер. орх., сол., ЛЯЙПЦІҐ 18.50 Пісні міннезенґерів і староголяндські танки, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 20.00 Шубертові пісні, РАДІО ПАРІ 18.15 Віол., 22.30 Популярна музика, РИГА 19.05 Нар. амер. пісні у вик. хору амер. студентів, РИМ 18.05 Іт.-португ. концерт, 21.00 „Королівські дочки“ оп. Гумпердінка, СОФІЯ 18.00 Танк. музика, 19.15 Популярний концерт, 21.00 Рос. романси, 21.40 Танк. музика.

Середа, 12. липня 1939.

БЕРЛІН 20.15 Нар. пісні, 21.00 Легка музика, 22.30 Танк. музика, БІЛГОРОД 19.05 20.00 Пісеньки, БРЮСЕЛЯ ФЛЯМ. 18.30 Мурийські пісні, БУДАПЕШТ 17.00 Комунікати, 19.25 Циг. орх. ВІДЕНЬ 18.20 Легка музика, **19.50 Українські вістки**, 21.15 Літній вечір, 22.30 Легка музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Камер. музика, 18.35 Пісні, 19.15 Розр. концерт, 20.15 Військ. орх., 22.20 Давня камер. музика, ДРОЙТВІЧ 18.50 „Дон Пасквале“ оп. Доніцетія, МІЛЯНО 21.00 Оперетковий вечір, ПРАГА 18.30 Орх. концерт, 20.20 „Русалка“ оп. Дворжака, РАДІО ПАРІ 18.15 Пісеньки про цвіти, 18.45 Гумор, 19.05 Пісні, 19.30 Форт., 20.30 Арії і фрагм. із славних опер, 21.35 Опенка, 22.00 Легка музика, РИМ 17.15 Скрипка, форт., 21.00 Симф. концерт, 22.30 Хор, СОФІЯ 18.00 Популярний концерт, 19.4 „Тоска“ оп. Пуччінія, 22.00 22.30 Танк. і розр. музика, ТУЛЮЗА 22.45 Марсельські пісеньки.

Четвер, 13. липня 1939.

БЕРЛІН 19.15 Моцарт: Дівертіменто ес-дур, БІЛГОРОД 20.00 Гумор, 21.00 Пісеньки, 21.30 Скрипка, БУДАПЕШТ 17.00 Ріжномовні комунікати, 19.25 Вок. квінтет, 20.10 Концерт (Чайковський: Симфонія ч. 5 і увертура „Рік 1812“), 22.00 Концерт тріа, ВІДЕНЬ 18.20 Моцартові і Бетовенові твори, **19.50 Українські вістки**, 22.30 Славянські танки Дворжака, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Розр. концерт, 18.15 Сучасні форт. твори, 22.20 Бузоні: Соната е-моль на скр. і форт., ДРОЙТВІЧ 21.30 Арії Баха, пісні Малера, МІЛЯНО 18.25 Казки, 21.00 Розр. концерт, 22.10 Скрипка, РАДІО ПАРІ 18.00 „Тартюф“ Мольєра, 20.30 Симф. концерт, РИМ 21.00 „Турандот“ оп. Пуччінія, СОФІЯ 18.45 Легка музика, 21.30 Танк. музика.

Пятниця, 14. липня 1939.

БЕРЛІН 21.20 Розр. концерт, БІЛГОРОД 19.05 Пісеньки, БУДАПЕШТ 17.00 Ріжномовні комунікати, 19.35 Популярна музика, 22.00 Ок. орх., ВІДЕНЬ 15.30 Дві гуморески на орх.: Гумпердінк і Райнль. **19.50 Українські вістки**, 20.15 Улюблені мельодії з давніх і нових оперет, 22.30 Пісні та твори на форт. есп. композиторів, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Сатирична кантата Баха, 18.30 Романтична музика (Вебер, Шуман, Корнеліюс), 19.15 Танки цілого світу, 20.15 Симф. концерт: Чайковський, Лальо, Юнг, 22.30 Камер. концерт, ЛЯҐТІ 17.20 Вок. дуети, 19.50 Нар. пісеньки, 21.10 Легка музика, МІЛЯНО 17.15 Форт., 22.30 Розр. музика, ПРАГА 18.30 Популярний концерт, РАДІО ПАРІ 18.00 Концерт із нагоди держ. свята, 18.45 Пісні, 22.45 Танк. музика, РИМ 21.00 Хор, 21.30 Симф. концерт, СОФІЯ 18.00 Військ. музика, 19.35 „Богема“ оп. Пуччінія, 22.00 Танк. музика.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, 8 липня 1939.

За 1 кг. масла дес. бльок. без оп.	2·55
За 1 кг. масла дес. бочк. з опак.	2·60
За 1 кг. масла експ. з оп. дає зачет	2·60
1 л. молока	0·15
1 кг. яєць	1·00—1·05

Тенденція на масло та яйця сильна, на молоко вдержана.

Оповістки.

Жертви зложені в Адміністрації „Діла“: на **Рідну Школу** 1 зол. і на **Інвалідів** 1 зол. Л. Туркевич, Буськ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Союзу українських брутовців і властителів нафтових теренів „ПІДОЙМА“ в Дрогобичі

як продовження загальних зборів скликаних на день 8. липня 1939 відбудуться дня 21. липня в годині 10. рано в салі „Українського Касина“ в Дрогобичі з таким порядком днів:

1) Звіт Дирекції і Ревізійної Комісії за цілорічний рік 1938-39 й уділення абсолюторії;

2) Вибір 4-ох членів Надзірної Ради і 3-ох членів Ревізійної Комісії;

3) Внески й запити.

На випадок браку комплету вимаганого статутом Загальні Збори відбудуться тогож самого дня, в тім самім льокалі годину пізніше себто в 11-ій годині рано з тим самим порядком дня.

Право участи в Загальних Зборах за думкою § 14 статута мають члени фізичні тільки особисто, а члени — особи правні через свого правного повновласника.

Надзірна Рада

Степан Сасик, голова. **Д-р Петро Гнатів**, за секретаря.

КОНКУРС.

Філія Т-ва „Просвіта“ в Бучачі приймає освітнього організатора (кавалера) від 1. вересня 1939 р.

Вимоги: щонайменше середня освіта та відбута практика в просвітній праці.

Першенство для кандидатів з укінченою вишою освітою та дириґентів хорів.

Подання неузглядненні залишаються без відповіди.

Подання слати до дня 10. 8. 1939 р. на руки Д-ра Романа Слюсаря, адвоката в Бучачі. 1379 1—2

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Diło“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło“, Lwów, Rynek 10.

Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. С-ки „Діло“, Львів, Ринок 10.